

LATVIJAS REPUBLIKA
PRIEKULES NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģistrācijas Nr. 90000031601, Saules iela 1, Priekule, Priekules novads, LV-3434, tālrunis 63461006,
e-pasts: dome@priekulesnovads.lv

Apstiprināti ar Priekules novada domes
2019.gada 26. septembra sēdes lēmumu
Nr.486 (protokols Nr.13, 1.p.)

NOTEIKUMI

Priekulē

Par Priekules novada pašvaldības grāmatvedības uzskaites kārtību

Izdoti saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72. panta pirmās daļas 2.punktu

I. Vispārīga informācija

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā Priekules novada pašvaldība kārtē grāmatvedības uzskaiti:
 - 1.1. piemērojot normatīvo aktu prasības:
 - 1.1.1. Likums par budžetu un finanšu vadību un uz tā pamata izdotie normatīvie akti, tai skaitā:
 - Ministru kabineta 13.02.2018. noteikumi Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs”;
 - Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumi Nr.344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība”.
 - 1.1.2. Likums “Par grāmatvedību” un uz tā pamata izdotie normatīvie akti, tai skaitā Ministru kabineta 21.10.2003. noteikumi Nr. 585 “Noteikumi par grāmatvedības kārtību un organizāciju”;
 - 1.1.3. Publiskas personas mantas atsavināšanas likums un uz tā pamata izdotie normatīvie akti;
 - 1.1.4. Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums un uz tā pamata izdotie normatīvie akti.
 - 1.1. lietojot vienotus uzskaites principus un grāmatvedības kontu plānu (Pielikums Nr.1);
 - 1.2. ievērojot pamatlīdzekļu nolietojuma normas un lietošanas nosacījumus.
2. Kontu plānu Finanšu nodaļas vadītājs papildina, saglabājot grāmatvedības politikā noteikto līmeni, bet papildinot ar papildus zīmēm, sakarā ar aktuālo nepieciešamību, kuru nosaka ikdienas darba vajadzības.
3. Priekules novada pašvaldība uzskaita visus tās īpašumā, valdījumā un turējumā esošos un piekritošos ilgtermiņa ieguldījumus, apgrozāmos līdzekļus un saistības saskaņā ar attaisnojuma dokumentiem un darījuma ekonomisko būtību.

4. Šajos noteikumos norādīti Priekules novada pašvaldības grāmatvedības uzskaitē biežāk pielietotie darījumu uzskaites un notikumu reģistrācijas grāmtojumi pa kontiem. Ja kādu konkrētu darījumu grāmtojumi šajā kārtībā nav noteikti, grāmtojumus veic tā, lai nodrošinātu grāmatvedības uzskaiti saskaņā ar grāmatvedības uzskaites pamatprincipiem atbilstoši darījumu ekonomiskajai būtībai un budžeta iestādes lietotajiem normatīvajos aktos noteiktajiem grāmatvedības uzskaites kontiem.
5. Pašvaldība saskaņā ar šo kārtību izstrādā grāmatvedības organizācijas dokumentus un nosaka kārtību, kādā dokumentē visus iestādes saimnieciskos darījumus, līdzekļus un to veidošanas avotus, novērtē un inventarizē iestādes līdzekļus un saistības, organizē dokumentu apgrozību un kārtu grāmatvedības reģistrus.
6. Pašvaldības iestādei jānodrošina visu saimniecisko operāciju apstiprinošo dokumentu oriģinālu, kopiju un citu datu uzglabāšana, visas grāmatvedības informācijas saglabāšana informācijas nesējos, kā arī attaisnojuma dokumentu un grāmatvedības reģistru izdruku saglabāšana atbilstoši dokumentu glabāšanas termiņu sarakstiem. Ja attaisnojuma dokumentu sagatavo un glabā elektroniski, jānodrošina iespēja, ja nepieciešams, izsniegt šā dokumenta kopiju, norakstu vai izrakstu papīra formātā.
7. Par saimnieciskā darījuma dienu uzskata attiecīgi naudas saņemšanas dienu, preču vai pakalpojumu pirkšanas vai pārdošanas dienu, kā arī jebkuru citu dienu, kurā faktiski notikušas pārmaiņas pašvaldības mantas stāvoklī.

II. Saimniecisko darījumu ieģrāmatošana un grāmatvedības reģistru kārtošana

8. Pašvaldība veic ierakstus grāmatvedības reģistros, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem.
9. Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām attaisnojuma dokumentam obligāti jāsaturs vismaz šādi rekvizīti:
 - uzņēmuma nosaukums, reģistrācijas numurs (ja saimnieciskā darījuma dalībnieks saskaņā ar normatīvajiem aktiem jāreģistrē), ārējam attaisnojuma dokumentam – juridiskā adrese, ja dokumenta autors ir fiziska persona – vārds, uzvārds, personas kods (ja personai tāds piešķirts), ārējam attaisnojuma dokumentam – arī personas norādītā adrese vai, ja tāda nav norādīta, deklarētās dzīvesvietas adrese;
 - dokumenta veida nosaukums, reģistrācijas numurs un datums;
 - paraksts;
 - saimnieciskā darījuma apraksts un pamatojums;
 - saimnieciskā darījuma mērītāji (daudzums, summas);
 - saimnieciskā darījuma dalībnieki, norādot katra saimnieciskā darījuma dalībnieka nosaukumu, reģistrācijas numuru (ja saimnieciskā darījuma dalībnieks saskaņā ar normatīvajiem aktiem jāreģistrē) vai adresi (ja saimnieciskā darījuma dalībnieks saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav jāreģistrē), bet ja saimnieciskā darījuma dalībnieks ir fiziskā persona – norādot vārdu un uzvārdu, personas kodu (ja personai tāds piešķirts), personas norādīto adresi vai, ja tāda nav norādīta, deklarētās dzīvesvietas adresi;
 - citi papildus rekvizīti un cita informācija par saimniecisko darījumu atsevišķiem attaisnojuma dokumentu veidiem, kurus nosaka citi normatīvie akti.
10. Visus saimnieciskos darījumus apliecina ar attaisnojuma dokumentiem par iestādes saimnieciskā darījuma esamību, novērtē naudas izteiksmē, un ievērojot hronoloģiju, sistemātiskā kārtībā ieģrāmato grāmatvedības reģistros. Visus grāmatvedības reģistrus kārtu

latviešu valodā. Grāmatvedības uzskaitē un pārskatos par naudas vienību lieto Latvijas Republikas naudas vienību – *euro*.

11. Ja attaisnojuma dokumenta vērtības mērs ir ārvalstu valūta, tajā norādītās summas ierakstiem grāmatvedības reģistros pārrēķina euro saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu atbilstoši Eiropas Centrālās bankas publicētam euro atsauces kursam, kas ir spēkā saimnieciskā darījuma dienas sākumā.
12. Visi attaisnojuma dokumenti par saimnieciskiem darījumiem jāiegrāmato uzskaites reģistros saskaņā ar dokumentu apgrozības aprakstu, bet ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc tā mēneša beigām, uz kuru dokuments attiecas. Attaisnojuma dokumentiem jābūt sagatavotiem tā, lai glabāšanas laikā nezustu tajā ietvertā informācija un tiktu nodrošināts tā juridiskais spēks. Uzskaitē aptver visus budžeta iestādes saimnieciskos darījumus, un tā jākārtā tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par iestādes finansiālo stāvokli, darbības rezultātiem, naudas plūsmu un saimnieciskiem darījumiem noteiktā laika posmā. Grāmatvedībā no pakalpojumu sniedzējiem un preču piegādātājiem tiek saņemti šādi noformēti rēķini:
 - papīra formātā sagatavots rēķins parakstīts ar pašrocīgu parakstu;
 - papīra formātā sagatavots rēķins bez paraksta;
 - elektroniski sagatavots rēķins parakstīts ar drošu elektronisko parakstu;
 - elektroniski sagatavots rēķins bez paraksta.
13. Lai nodrošinātu ātrāku grāmatvedības dokumentu aprites, apstrādes, apstiprināšanas un kontroles procesu elektroniski saņemtie rēķini, kurus cits uzņēmums izsniedzis samaksāšanai, ja tas nesatur rekvizītu “paraksts”, tiek atzīti kā grāmatvedības pirmdokumenti pie nosacījuma, ka šai dokumentā minētā saimnieciskā darījuma esamību pamato cits ārējs dokuments, kam ir juridisks spēks Dokumentu juridiskā spēka likuma izpratnē vai šī darījuma esamību apliecina par saimnieciskā darījuma veikšanu un attaisnojuma dokumentā sniegtās informācijas pareizību dokumenta saņēmēja atbildīgā persona pašvaldībā noteiktajā kārtībā.
14. Tikai tos dokumentus, kas atbilst attaisnojuma dokumenta noteiktajām prasībām, izmanto ierakstiem grāmatvedības reģistros. Pēc attaisnojuma dokumentu pārbaudes, ja tas sagatavots papīra formā, uz tā norāda ieegrāmatojumu (kontējumu) vai nodrošina šī ieegrāmatojuma (kontējuma) atšifrējumu, ja ieegrāmatošanu veic elektroniski, kā arī attiecīgajā grāmatvedības reģistrā, uz dokumenta norāda ieraksta kārtas numuru.
15. Visus saimnieciskos darījumus apliecina ar attaisnojuma dokumentiem, novērtē naudas izteiksmē un, ievērojot hronoloģiju, sistemātiskā kārtībā ieegrāmato pašvaldības grāmatvedības reģistros.
16. Attaisnojuma dokumentus par saimnieciskajiem darījumiem ieegrāmato saimnieciskā darījuma dienā vai pēc iespējas drīzāk, bet ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc tā mēneša beigām, kurā attaisnojuma dokuments ir saņemts vai izsniegts, un obligāti – ne vēlāk kā līdz tā finanšu pārskata parakstīšanas datumam, kuru sagatavo par šo pārskata periodu.
17. Ierakstus grāmatvedības reģistros izdara pēc divkāršās ierakstu metodes. Izmantojot minēto sistēmu, saskaņā ar normatīvajiem aktiem viens un tas pats saimnieciskais darījums par vienu un to pašu summu tiek ierakstīts vismaz divas reizes savstarpēji saistītā grāmatvedības kontu sistēmā, viena konta debitā un ar to korespondējošā konta kredītā, ievērojot apstiprināto pašvaldības kontu plānu un saimnieciskā darījuma būtībai atbilstošu kontu korespondenci.

18. Katra pārskata gada beigās pašvaldība kontus un grāmatvedības reģistrus slēdz, ieegrāmatojot kontu slēguma ierakstus un pārnesot kontu atlikumus uz jaunajiem — nākamā pārskata gada — grāmatvedības reģistriem.
19. Grāmatvedības ierakstus nedrīkst dzēst.
20. Ja tiek laboti papīra dokumenta veidā sagatavotie attaisnojuma dokumenti un grāmatvedības reģistri, kļūdainos ierakstus pārsvītro un katru labojumu atrunā ar ierakstu „Labotam ticēt”, apliecinot šo ierakstu ar labojumu veikušās personas personisko parakstu, norādot personiskā paraksta atšifrējumu (vārda iniciāli un uzvārdu vai vārdu un uzvārdu), kā arī labojuma iemeslu un labojuma datumu.
21. Attaisnojuma dokumentu var labot, sagatavojot grāmatvedības izziņu, kurā ir informācija par to, kurš grāmatvedības reģistrs vai attaisnojuma dokuments ir labojams. Grāmatvedības izziņā norāda labojuma izdarīšanas datumu, iemeslu, labojumu un labojamā (sākotnējā) ieraksta kārtas numuru hronoloģiskajā reģistrā. Uz labojamā (sākotnējā) attaisnojuma dokumenta izdara atzīmi par grāmatvedības izziņas sagatavošanu un norāda tās datumu.
22. Budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites pamatprincips ir uzkrāšanas princips, saskaņā, ar kuru, darījumi un citi notikumi tiek atzīti un atspoguļoti grāmatvedības uzskaitē tad, kad tie notiek, neatkarīgi no tā, kad saņemta vai samaksāta nauda par tiem. Uzskaitē svarīgi pielietot piesardzības principu - ieņēmumi un izdevumi jāreģistrē tad, kad paredzama to iespējamība. Saskaņā ar izmaksu principu iegūtie un saņemtie līdzekļi sākotnēji jānorāda atbilstoši to iegādes izmaksām. Grāmatvedības sniegtajai informācijai ir jābūt patiesai, salīdzināmai, nozīmīgai, savlaicīgai, saprotamai, ticamai un pilnīgai.

III. Grāmatvedības uzskaitē un grāmatojumi

1. Nemateriālie ieguldījumi

23. Nemateriālie ieguldījumi - identificējami, bezķermeniski, nefinanšu aktīvi, kam nav fiziskas formas, un kas paredzēti izmantošanai preču vai pakalpojumu piegādē, iznomāšanai citiem vai administratīviem mērķiem ar paredzēto lietošanas laiku ilgāku par 12 mēnešiem no iegādes brīža. Nemateriālos ieguldījumos ietilpst pētniecības darba un uzņēmuma attīstības izmaksas, koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un līdzīgas tiesības, uzņēmuma nemateriālā vērtība, avansa maksājumi par nemateriāliem ieguldījumiem.
24. Attīstības pasākumu, programmu izdevumus, ja zināms, ka projektu pabeigs un izmantos, uzskaita kā nemateriālos ieguldījumus. Ja attīstības pasākumu rezultātā atzīst, ka projektu pabeigt ir nelietderīgi, izmaksas iekļauj izdevumos. Pētniecības darbu izmaksas budžeta iestāde iekļauj izdevumos to rašanās periodā.
25. Nemateriālo ieguldījumu atzīst tikai tad, ja:
- tas atbilst nemateriālā ieguldījuma definīcijai;
 - ir droši ticams, ka pašvaldība saņems ar to saistītus nākotnes saimnieciskos labumus;
 - tā patieso vērtību var ticami novērtēt;
 - pašvaldībai ir kontrole pār aktīvu
 - tā paredzētais lietošanas laiks ir ilgāks par vienu gadu un tā vērtība pārsniedz 500EUR.
26. Saņemot preču pavadzīmi-rēķinu (vai citus nemateriālā ieguldījuma iegādi pamatojošos dokumentus), ja nemateriālais ieguldījums ir faktiski saņemts, dokumentā norādītajā vērtībā palielina attiecīgo nemateriālo ieguldījumu kontu un saistību kontu. Grāmato:

Db.	1100	Nemateriālie ieguldījumi
	1140	Nemateriālo ieguldījumu izveidošana
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem

27. Saņemot avansa maksājuma rēķinu par nemateriālo ieguldījumu, grāmatojumus neveic, šī rēķina apmaksas dienā, pamatojoties uz maksājuma uzdevumu, atzīst konta "Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem" palielinājumu un tā naudas līdzekļu konta samazinājumu, no kura veic maksājumu, grāmatojot:

Db.	1180	Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem
Kr.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādēs vai citās institūcijās

28. Saņemot preču pavadzīmi – rēķinu par nemateriālo ieguldījumu, par kuru iepriekš veikts avansa maksājums, to grāmato, palielinot attiecīgo nemateriālo ieguldījumu kontu un saistību kontu:

Db.	1100	Nemateriālie ieguldījumi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem

29. Vienlaikus samazina saistības iepriekš veiktā avansa maksājuma apmērā, grāmatojot:

Db.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem
Kr.	1180	Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem

30. Ja nemateriālais ieguldījums tiek saņemts bezatlīdzības saņemšanas ceļā, tā iegūšanas datumā atzīst tā sākotnējo vērtību un uzkrāto amortizāciju, kāda tā uzkrāta iestādē, kas to nodod. Vienlaikus atzīst ieņēmumus no bezatlīdzības saņemtām vērtībām tā atlikušajā vērtībā. Grāmato:

Db.	1100	Nemateriālie ieguldījumi
Kr.	1190	Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un vērtības samazinājums
	8410	Ieņēmumi no saņemtām un nodotām vērtībām bez atlīdzības

31. Pašvaldība turpina aprēķināt amortizāciju nemateriālā ieguldījuma atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši saņemtajai informācijai par nemateriālo ieguldījumu.

32. Ja nemateriālais ieguldījums līdz šim nav iekļauts uzskaitē, pašvaldības iestāde nosaka nemateriālā ieguldījuma vērtību saskaņā ar normatīvajos aktos grāmatvedības un budžeta jomā noteiktajām prasībām un iestādes grāmatvedības uzskaites procedūrām. Sākotnēji uzskaitē atzīstot nemateriālo ieguldījumu, tā noteiktajā vērtībā palielina attiecīgo nemateriālo ieguldījumu kontu un atbilstošo ieņēmumu kontu, grāmatojot:

Db.	1100	Nemateriālie ieguldījumi
Kr.	8580	Ieņēmumi no ilgtermiņu aktīvu sākotnējās atzīšanas

1.1. Nemateriālo ieguldījumu turpmākā novērtēšana

33. Pēc sākotnējās atzīšanas, pašvaldība uzskaita nemateriālo ieguldījumu tā izmaksu vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos izdevumus no vērtības samazinājuma.

34. Izmaksas, kas radušās, saglabājot vai uzturot nemateriālo ieguldījumu esošā stāvoklī, labojot to, atzīst kā pamatdarbības izdevumus periodā, kad tās radušās.

35. Nemateriālajiem ieguldījumiem ar noteiktu lietderīgās lietošanas laiku:
- aprēķina amortizāciju;
 - nosaka paredzamo lietderīgās lietošanas laiku atbilstoši tiesībās, līgumos vai citos tiesību saņemšanas apliecināšos dokumentos noteiktajiem laika periodiem;
 - ja nemateriālā ieguldījuma paredzamais lietderīgās lietošanas laiks līgumos vai citos tiesību saņemšanas apliecināšos dokumentos nav norādīts, to izvērtē un nosaka budžeta iestādes vadītāja apstiprinātā komisija vai attiecīgās jomas speciālists.
36. Nemateriālajam ieguldījumam ir nenoteikts lietderīgās lietošanas laiks, ja, pamatojoties uz visu iepriekšminēto faktoru analīzi, nav nosakāms ierobežojums periodam, kurā paredzēts, ka nemateriālais ieguldījums radīs budžeta iestādei ienākošās neto naudas plūsmas un paredzēts budžeta iestādes funkciju izpildei.
37. Nemateriālajiem ieguldījumiem ar nenoteiktu lietderīgās lietošanas laiku amortizāciju neaprēķina.

1.2. Nemateriālo ieguldījumu amortizācija

38. Nemateriālo ieguldījumu amortizāciju aprēķina atbilstoši to paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam. Nemateriālo ieguldījumu paredzamos lietderīgās lietošanas laikus nosaka atbilstoši lietošanas tiesībās, līgumos vai citos tiesību saņemšanas apliecināšos dokumentos noteiktajiem laika periodiem.
39. Nemateriālā ieguldījuma amortizācijas aprēķināšanu uzsāk ar nākamā mēneša 1.datumu pēc nodošanas ekspluatācijā.
40. Nemateriālā ieguldījuma amortizāciju beidz aprēķināt mēnesī, kad izslēdz to, aprēķinot par pilnu mēnesi.
41. Nemateriālā ieguldījuma amortizāciju aprēķina arī tajā laikā, kad to nelieto, izņemot, ja tas ir pilnīgi amortizēts.
42. Nemateriālo ieguldījumu amortizāciju aprēķina sistemātiski sadalot pa periodiem pēc lineārās metodes to lietošanas laikā un iegrāmato kā nemateriālo ieguldījumu uzkrāto amortizāciju un noraksta izdevumos ne retāk kā reizi pārskata periodā:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	1190	Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un vērtības samazinājums

43. Nemateriālo ieguldījumu lietderīgās lietošanas laiku pārskata, veicot pārskata gada inventarizāciju. Ja tas tiek koriģēts, amortizācijas aprēķinu maina no nākamā mēneša, kad aplēse tiek mainīta.

1.3. Nemateriālo ieguldījumu vērtības samazināšanās

44. Katra pārskata gada beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz būtisku nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājumu.
45. Izvērtē, vai pastāv šādas pazīmes:
- pieprasījums pēc pakalpojuma vai funkcijas, kuru sniedz vai pilda, lietojot šo nemateriālo ieguldījumu ir samazinājies par vairāk nekā 90% un nav plānots, ka tas tuvākajā laikā atjaunosies;
 - pieņemts pašvaldības lēmums, kas nosaka ierobežojumus tā lietošanā;

- notikušas vai plānotas būtiskas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē paredzēto lietojumu;
 - citas pazīmes, kas liecina par nemateriālā ieguldījuma vērtības samazināšanos.
46. Īpaša uzmanība pievēršama nemateriālajiem ieguldījumiem ar nenoteiktu lietderīgās lietošanas laiku un nemateriālajiem ieguldījumiem, kuri nav nodoti lietošanā.
47. Ja pastāv kāda no minētajām pazīmēm, pašvaldība veic normatīvos noteiktās darbības, lai noteiktu vērtības samazinājumu un grāmato to normatīvos noteiktajā kārtībā.

1.4. Nemateriālo ieguldījumu izslēgšana no uzskaites

48. Nemateriālo ieguldījumu norakstot, atsavinot, nododot citai budžeta iestādei vai konstatējot tā iznīcināšanu prettiesiskas darbības rezultātā, kā arī, ja beidzies tā lietderīgās lietošanas laiks vai tas ir novecojis un tā lietošana turpmāk vairs nav iespējama, nemateriālo ieguldījumu izslēdz no uzskaites, norakstot tā vērtību un uzkrāto amortizāciju.
49. Nemateriālā ieguldījuma iegādes (izveidošanas) vērtību noraksta atbilstošajā izdevumu kontā, grāmatojot:

Db.	1190*	Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un vērtības samazinājums
Kr.	1100	Nemateriālie ieguldījumi
		*uzkrātā amortizācija
Db.	8610*	Izdevumi no nefinanšu aktīvu izslēgšanas
Kr.	1100	Nemateriālie ieguldījumi
		*atlikusī uzskaites vērtība

50. Ja attiecībā uz nemateriālo ieguldījumu ir pieņemts domes lēmums par atsavināšanu, atsavināšanas process caur to ir uzsākts un ir iegūta pārlicība, ka process tiks pabeigts, amortizāciju neapbrēķina un to uzskaita apgrozāmo līdzekļu sastāvā atlikušajā vērtībā:

Db.	1190	Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un vērtības samazinājums
Kr.	1100	Nemateriālie ieguldījumi
		*uzkrātā amortizācija
Db.	2130	Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai
Kr.	1100	Nemateriālie ieguldījumi
		*atlikusī uzskaites vērtība

51. Ja nemateriālais ieguldījums iznīcināts prettiesiskas darbības rezultātā, nemateriālo ieguldījumu izslēdz no uzskaites. Ja par nemateriālā ieguldījuma iznīcināšanu prettiesiskas darbības rezultātā budžeta iestāde ir iesniegusi prasību tiesā, līdz tiesas lēmuma pieņemšanai prasību uzskaita zembilancē, jo prasības apjoms un atmaksas laiks nav precīzi zināmi.

2. Pamatlīdzekļu uzskaitē

2.1. Pamatlīdzekļu atzīšana uzskaitē, iegāde, saņemšana un izveidošana

52. Pašvaldība atzīst aktīvu par pamatlīdzekli tikai tad, ja:
- tas atbilst definīcijai;

- ir droši ticams, ka pašvaldība saņems ar pamatlīdzekli saistītos nākotnes saimnieciskos labumus vai ar pamatlīdzekli var nodrošināt pašvaldības funkciju vai uzdevumu izpildi;
- tā vērtību var ticami novērtēt;
- pašvaldībai ir kontrole pār šo aktīvu;
- tā paredzētais lietošanas laiks ir ilgāks par vienu gadu un tā vērtība pārsniedz 500EUR.

53. Pašvaldība atzīst pamatlīdzekli savā grāmatvedības uzskaitē, kad tas atbilst pamatlīdzekļa atzīšanas kritērijiem, un novērtē to iegādes vai izveidošanas izmaksu vērtībā. Iegādes datums ir saņemšanas diena. Izveidošanas datums ir lietošanā (ekspluatācijā) nodošanas diena.

54. Pamatlīdzekļus uzskaita, ievērojot normatīvajos aktos budžeta izdevumu klasifikāciju jomā noteikto vienas aktīva vienības sākotnējās atzīšanas vērtību. Ja aktīvs atbilst pamatlīdzekļa atzīšanas kritērijiem, tomēr vienas vienības iegādes vai izveidošanas vērtība ir mazāka par noteikto sākotnējās atzīšanas vērtību, aktīvu uzskaita apgrozāmo līdzekļu sastāvā kā ilgstoši lietojamo inventāru.

55. Neatkarīgi no vienas vienības atzīšanas vērtības, pamatlīdzekļu sastāvā uzskaita:

- nekustamos īpašumus;
- tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas;
- transportlīdzekļus;
- bibliotēku fondus;
- izklaides, literāros un mākslas oriģināldarbus, dārgakmeņus un dārgmetālus;
- datortehniku, sakaru tehniku un citu biroja tehniku;
- bioloģiskos aktīvus;
- citur neklasificētos pamatlīdzekļus.

56. Zemesgabalus un ēkas uzskaita atsevišķi, pat tad, ja tie iegādāti kopā.

57. Par pamatlīdzekļa iegādes datumu uzskata dienu, kad pašvaldības iestādei pāriet riski un ekonomiskie labumi no attiecīgā pamatlīdzekļa. Parasti par iegādes datumu uzskata dienu, kad pašvaldības iestāde saņem pamatlīdzekli. Pamatlīdzekli grāmato:

Db.	1200	Pamatlīdzekļi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem

58. Saņemot avansa rēķinu, grāmatojumu neveic, avansa samaksas dienā atzīst konta "Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem" palielinājumu un tā naudas līdzekļu konta samazinājumu, no kura veic maksājumu, grāmatojot:

Db.	1280	Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem
Kr.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādēs vai citās institūcijās

59. Saņemot pamatlīdzekli, par kuru iepriekš veikts avansa maksājums, avansa maksājuma vērtībā palielina attiecīgo pamatlīdzekļu kontu un saistību kontu, grāmatojot:

Db.	1200	Pamatlīdzekļi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem

60. Vienlaikus samazina saistības iepriekš veiktā avansa maksājuma apmērā, grāmatojot:

Db.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem

Kr. 1280 Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem

61. Ja pamatlīdzeklis tiek saņemts bezatlīdzības saņemšanas ceļā, tā iegūšanas datumā atzīst tā sākotnējo vērtību un uzkrāto amortizāciju, kāda tā uzkrāta iestādē, kas to nodod. Vienlaikus atzīst ieņēmumus no bezatlīdzības saņemtām vērtībām tā atlikušajā vērtībā:

Db.	1200	Pamatlīdzekļi
Kr.	1290	Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums
	8410	Ieņēmumi no saņemtām un nodotām vērtībām bez atlīdzības

62. Pašvaldība turpina aprēķināt amortizāciju pamatlīdzekļa atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši saņemtajai informācijai par pamatlīdzekli.

63. Ja pašvaldības iestādei piederošs pamatlīdzeklis līdz šim nav bijis iekļauts uzskaitē, pašvaldības iestāde nosaka pamatlīdzekļa vērtību saskaņā ar normatīvajos aktos grāmatvedības un budžeta jomā noteiktajām prasībām un iestādes grāmatvedības uzskaites procedūrām. Sākotnēji uzskaitē atzīstot pamatlīdzekli, tā noteiktajā vērtībā palielina attiecīgo pamatlīdzekļu kontu un atbilstošo ieņēmumu kontu, grāmatojot:

Db.	1200	Pamatlīdzekļi
Kr.	8580	Ieņēmumi no ilgtermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas

64. Saņemot dokumentu (rēķinu), kas apliecina pamatlīdzekļa izveidošanu, palielina pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās būvniecības kontu un saistību kontu par dokumentā norādīto summu:

Db.	1240	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuuzņēmējiem

65. Ja notiek pamatlīdzekļu izveidošana no materiāliem, kas uzskaitīti pašvaldības iestādes krājumu sastāvā, saskaņā ar aktu (vai citu dokumentu) par materiālu izlietojumu, vispirms šie materiāli tiek iegrāmatoti pamatlīdzekļu izveidošanas kontā. Grāmato:

Db.	1240	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība
Kr.	2110	Izejvielas un materiāli

66. Pašvaldības iestādei pašai iesaistoties pamatlīdzekļa izveidošanā, izmaksas, kas tieši attiecas uz pamatlīdzekļa izveidošanu un sagatavošanu plānotajai izmantošanai, uzskaita pamatlīdzekļa izveidošanas vērtībā.

67. Pēc nodošanas – pieņemšanas akta (vai akta par nodošanu ekspluatācijā) parakstīšanas izveidotā pamatlīdzekļa vērtībā (uzkrāto izdevumu kopsummā) samazina pamatlīdzekļu izveidošanas kontu un palielina attiecīgo pamatlīdzekļu uzskaites kontu:

Db.	1200	Pamatlīdzekļi
Kr.	1240	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība

68. Pamatlīdzekļus, kas sastāv no atsevišķām komplektējošām daļām, kuras var izmantot un uzskaitīt atsevišķi (datorsistēmas bloks, monitors, printeris u.tml.), uzskaita kā atsevišķus

aktīvus. Pamatlīdzekļus, kas sastāv no komplektējošām daļām, kuras nevar izmantot, un uzskaitīt atsevišķi, uzskaita kā vienu aktīvu.

69. Pamatlīdzekļus, kas sastāv no daļām, kuras nevar izmantot atsevišķi un to lietderīgās lietošanas laiks būtiski atšķiras (agregāti tehnoloģiskajām iekārtām u.tml.), uzskaita atsevišķi.

70. Pamatlīdzekļa atsevišķu sastāvdaļu lietderīgās lietošanas ilgums (nolietojuma periods) nedrīkst pārsniegt kopējā pamatlīdzekļu objekta lietderīgās lietošanas ilgumu, ja vien šī sastāvdaļa nav atsevišķa vienība, kuru viegli pārvietot uz citu pamatlīdzekli.

71. Pamatlīdzeklī (datoram, serverim, datorvadāmajam darbagaldam) paredzētu datorprogrammu jeb operētājsistēmu, bez kuras tas nevar darboties, uzskata par šī pamatlīdzekļa neatņemamu sastāvdaļu. Datorprogrammas vērtību var iekļaut attiecīgā pamatlīdzekļa vērtībā un uzskaitīt pamatlīdzekļu sastāvā.

2.2. Pamatlīdzekļu turpmākā novērtēšana

72. Izmaksas, kas uzlabo attiecīgā pamatlīdzekļa (pamatlīdzekļa rekonstrukcija, uzlabošana vai atjaunošana) lietderīgās izmantošanas laiku vai būtiski maina esošā pamatlīdzekļa īpašības, salīdzinot ar tā iepriekšējiem rādītājiem, iekļauj pamatlīdzekļa uzskaites vērtībā (kapitalizē).

73. Budžeta iestāde, iekļaujot kapitalizētās izmaksas pamatlīdzekļa vērtībā, palielina pamatlīdzekļa sākotnējo vērtību. Sākot ar nākamo mēnesi, nolietojumu rēķina no jaunās pamatlīdzekļa vērtības. Komisijai jāpārvērtē arī lietderīgās lietošanas laiks, ja kapitalizētās izmaksas ir palielinājušas pamatlīdzekļa lietderīgās izmantošanas laiku.

74. Veicot pamatlīdzekļa vai ieguldījuma īpašuma pārbūvi, restaurāciju vai atjaunošanu, aktīva atlikušo lietderīgās lietošanas laiku pārskata, attiecīgi koriģējot aktīva nolietojuma aprēķinu kārtējam periodam un nākamajiem periodiem, ja paredzamais lietošanas laiks palielinās:

- būvēm – vairāk par 10%;
- pārējiem pamatlīdzekļiem un ieguldījuma īpašumiem, izņemot būves, – vairāk par 50%.

75. Ja pamatlīdzeklī ilgstoši lietojamu daļu aizstāj ar jaunu komplektējošo daļu, kuru nevar izmantot atsevišķi, no jauna uzstādītās daļas vērtību pievieno attiecīgā aktīva vērtībai. Nomainītās daļas sākotnējo vērtību, aprēķināto nolietojumu un vērtības samazinājumu izslēdz no uzskaites. Ja nomainītās pamatlīdzekļa daļas uzskaites vērtība nav atsevišķi uzskaitīta, tas ir, ja izslēdzamā aktīva daļa nav nolietota atsevišķi no pārējā aktīva, nosaka izslēdzamās aktīva daļas vērtību. Šo vērtību nosaka atbilstoši amortizētajām aizstāšanas izmaksām.

76. Veicot uzlabojumus, kas būtiski uzlabo pamatlīdzekļa funkcionalitāti, izmaksu summu par veikto uzlabojumu pieskaita pamatlīdzekļa uzskaites vērtībai vai uzkrāj pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigtās būvniecības kontā.

77. Pārskata perioda beigās, veicot salīdzināšanu par zemesgabala platību ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā norādītajiem datiem, ja tiek konstatētas zemesgabala platības izmaiņas (piemēram, precizēta grafiski noteiktā platība, veikta kadastrālā uzmērīšana), kas pārsniedz 10%, pašvaldība:

- koriģē aktīva uzskaites vērtību atbilstoši aktuālajai kadastrālajai vērtībai;
- starpību starp aktuālo vērtību un iepriekš uzskaitīto vērtību atzīst pārskata perioda pamatdarbības ieņēmumos vai izdevumos;
- precizē aktīva analītisko informāciju.

78. Veicot izmaiņas grāmatvedības reģistros atbilstoši aktualizētajai zemes platībai, starpību starp aktualizēto vērtību un iepriekš uzskaitīto vērtību atzīst pārskata perioda pamatdarbības ieņēmumos vai izdevumos, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db. 7000 Pamatdarbības izdevumi

Kr. 1210 Zeme un būves

79. Pēc zemesgabala sadalīšanas vai apvienošanas grāmatvedības reģistros veic šādas izmaiņas:

- izslēdz aktīva uzskaites vērtību un atzīst pārējos izdevumus;
- atzīst aktīvu aktuālajā kadastrālajā vērtībā un pārējos ieņēmumus.

2.3. Pamatlīdzekļu nolietojums

80. Pamatlīdzekļu nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, bet ne retāk kā reizi pārskata gadā. Aprēķināto pamatlīdzekļu nolietojumu atzīst izdevumos un uzskaita kā uzkrāto nolietojumu atbilstoši attiecīgajam pamatlīdzekļu veidam:

Db. 7000 Pamatdarbības izdevumi

Kr. 1290 Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums

81. Pamatlīdzekļu nolietojumu aprēķina atbilstoši to paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam, kas noteikts Pielikumā Nr.2.

82. Pamatlīdzekļu nolietojumu sāk aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc pamatlīdzekļa nodošanas ekspluatācijā un beidz aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc pamatlīdzekļa ekspluatācijas izbeigšanas, izslēgšanas no uzskaites vai vērtības iekļaušanas nolietojuma aprēķinā.

83. Pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina tikai līdz to vērtības (sākotnējās vai pārvērtēšanā noteiktās) pilnīgai norakstīšanai. Ja pamatlīdzekli turpina lietot pēc tā vērtības pilnīgas iekļaušanas nolietojuma aprēķinā, nolietojuma aprēķinu pārtrauc, bet pamatlīdzekli saglabā uzskaitē.

84. Nolietojumu turpina aprēķināt arī pamatlīdzekļu tehnisko apkopju, remontu un pārbūvju laikā.

85. Pamatlīdzekļiem pēc pārbūves, uzlabošanas vai atjaunošanas nolietojumu aprēķina atlikušajā vai pārskatītajā lietderīgās lietošanas laikā.

86. Nolietojums netiek aprēķināts šādām pamatlīdzekļu grupām:

- zemei;
- bioloģiskajiem aktīviem;
- pazemes aktīviem;
- bibliotēku fondiem;
- kultūras un mākslas priekšmetiem, muzeju krājumu priekšmetiem;
- valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautajiem pasaules un valsts nozīmes kultūras pieminekļiem, izņemot tos, kuri tiek lietoti ikdienā.

2.4. Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums

87. Katra pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz būtisku pamatlīdzekļu vērtības samazinājumu.

88. Pašvaldība izvērtē, vai pastāv vismaz šādas pazīmes attiecībā uz pamatlīdzekļa vērtības samazināšanos:

- vismaz par 90% samazinājies vai nepastāv pieprasījums pēc pakalpojuma, kuru sniedz pašvaldība, lietojot attiecīgo pamatlīdzekli;
- pieņemts valdības vai pašvaldības lēmums, kas rada negatīvas izmaiņas pašvaldības darbībā;
- pamatlīdzeklis ir novecojis vai fiziski bojāts, piemēram, ugunsgrēkā bojāta daļa no ēkas;
- pašvaldības darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē pamatlīdzekļa paredzēto lietojumu. Šajās izmaiņās ietverta aktīva dīkstāve, plāni pārtraukt vai pārstrukturēt attiecīgu struktūrvienību vai funkciju darbību, vai likvidēt aktīvu pirms iepriekš paredzētā lietošanas termiņa beigām;
- pieņemts lēmums apturēt pamatlīdzekļa izveidošanu pirms tā pabeigšanas vai nodošanas lietošanā (ekspluatācijā);
- citas pazīmes, kas varētu liecināt par pamatlīdzekļu vērtības samazināšanos.

89. Ja pastāv kāda no iepriekš minētajām pazīmēm, pašvaldība veic attiecīgā pamatlīdzekļa atgūstamās vērtības aplēsi. Process un rīcības secība norādīta normatīvajā aktā.

90. Katra pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda, ka iepriekšējos pārskata periodos atzītais pamatlīdzekļa vērtības samazinājums vairs nepastāv vai ir mazinājies.

91. Novērtējot, vai vērtības samazinājums vairs nepastāv vai ir samazinājies, pašvaldība attiecībā uz pamatlīdzekli izvērtē vismaz šādas pazīmes:

- vismaz par 90% palielinājies vai atjaunojies pieprasījums pēc pakalpojuma, kuru sniedz pašvaldība, lietojot attiecīgo pamatlīdzekli;
- pieņemts pašvaldības lēmums, kas rada pozitīvas izmaiņas pašvaldības darbībā;
- pārskata perioda laikā veikti pamatlīdzekļa uzlabojumi vai atjaunošana, lai uzlabotu tā darbību;
- pašvaldības darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas pozitīvi ietekmē pamatlīdzekļa paredzēto lietojumu;
- pieņemts lēmums atsākt pamatlīdzekļa izveidi, kas iepriekš apturēta vai pārtraukta pirms tā pabeigšanas vai nodošanas lietošanā (ekspluatācijā).

92. Ja pastāv kāda no iepriekš minētajām pazīmēm, pašvaldība rīkojas tādā secībā, kā to nosaka normatīvais akts.

93. Pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma pārbaudi var veikt izpilddirektora apstiprināta komisija vai apstiprināts atbildīgais attiecīgās jomas speciālists. Komisijai vērtības samazinājuma pazīmju identifikācijai un aprēķinu veikšanai ir tiesības piesaistīt attiecīgās nozares speciālistus.

94. Pamatlīdzekļa vērtības samazinājuma un/vai atgūstamās vērtības aprēķins tiek dokumentēts.

2.5. Pamatlīdzekļu izslēgšana no uzskaites

95. Lēmumu par pamatlīdzekļu un inventāra norakstīšanu pieņem Pašvaldības iestāžu un struktūrvienību pamatlīdzekļu un inventāra apsekošanas un novērtēšanas komisija, kura kā pastāvīga komisija tiek izveidota ar Priekules novada pašvaldības domes lēmumu.

96. Pamatlīdzekli norakstot, likvidējot (pārdodot, mainot, ieguldot kapitālsabiedrībā un nododot bez atlīdzības, kā rezultātā īpašuma tiesības no mantas atsavinātāja pāriet mantas ieguvējam) vai konstatējot tā iznīcināšanu prettiesiskas darbības rezultātā, pamatlīdzekli izslēdz no uzskaites, norakstot tā vērtību un uzkrāto nolietojumu, atzīstot izdevumus ilgtermiņa ieguldījuma vērtībā.

Db. 1290* Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums

Kr. 1200 Pamatlīdzekļi

*uzkrātā nolietojuma un atzītā vērtības samazinājuma apmērā

Db. 8610* Izdevumi no nefinanšu aktīvu izslēgšanas

Kr. 1200 Pamatlīdzekļi

*atlikusī uzskaites vērtība

97. Pamatlīdzekļi noraksta, gadījumos, ja ir pieņemts lēmums izbeigt tā lietošanu vai tas ir novecojis un tā tālāka lietošana nav iespējama neatkarīgi no tā atlikušās vērtības. Pašvaldība veic pamatlīdzekļu norakstīšanu saskaņā ar iestādē izstrādātu iekšējo kārtību, ja nepieciešams, pieaicinot attiecīgās jomas speciālistus.

98. Ja pamatlīdzekļi paredzēts atsavināt, to pārdodot, tad to līdz atsavināšanai uzskaita krājumu sastāvā.

99. Pamatlīdzekļus uzskaita kā atsavināšanai paredzētus, ja tie pašreizējā stāvoklī ir pieejami tūlītējai atsavināšanai un pakļauti normatīvajos aktos noteiktajiem atsavināšanas nosacījumiem, to lietderīgā lietošana ir pārtraukta un to atsavināšana ir ticama. Ilgtermiņa ieguldījumu, tai skaitā pamatlīdzekļu, atsavināšanu uzskata par ticamu, ja ir spēkā šādi nosacījumi:

- atsavināšana ir pamatota ar normatīvo aktu vai iestādes vadības lēmumu;
- atsavināšanas process ir uzsākts;
- ir pārliecība par atsavināšanas procesa pabeigšanu viena gada laikā no atsavināšanas uzsākšanas datuma.

100. Pamatlīdzekļiem, kuru atsavināšana ir ticama, pārtrauc aprēķināt nolietojumu un tos līdz to atsavināšanai uzskaita krājumu sastāvā to atlikušajā vērtībā, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db. 1290* Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums

Kr. 1200 Pamatlīdzekļi

*uzkrātā nolietojuma un atzītā vērtības samazinājuma apmērā

Db. 2130* Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai

Kr. 1200 Pamatlīdzekļi

*atlikusī uzskaites vērtība

101. Pašvaldība veic turpmāku atsavināšanai paredzētā pamatlīdzekļa uzskaiti saskaņā ar krājumu uzskaites principiem.

102. Pašvaldība atzīst ieņēmumus no atsavināšanai paredzētajiem pamatlīdzekļiem saskaņā ar "Ieņēmumu no darījumiem ar atlīdzību" (noteikumu 12. punkts) uzskaites principiem.

103. Pašvaldība, kas nodod pamatlīdzekļi citai budžeta iestādei bez atlīdzības, izslēdz uzkrāto vērtības samazinājumu un atzīst pārējos ieņēmumus no aktīvu vērtības samazinājuma, kā arī izslēdz sākotnējo vērtību un uzkrāto nolietojumu un atzīst izdevumus no nodotām vērtībām bez atlīdzības pamatlīdzekļa atlikušajā vērtībā, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db. 1290* Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums

Kr. 1200 Pamatlīdzekļi

*uzkrātā nolietojuma un atzītā vērtības samazinājuma apmērā

Db.	1290*	Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums
Kr.	8552*	Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas nefinanšu aktīviem *iepriekš atzītais vērtības samazinājums
Db.	8420*	Izdevumi no saņemtām un nodotām vērtībām bez atlīdzības
Kr.	1200	Pamatlīdzekļi * atlikusī uzskaites vērtība

2.6. Pamatlīdzekļu inventarizācija

104. Lai nodrošinātu, ka pašvaldības pārskatos ir ietverti visi pamatlīdzekļi, pārskata gada beigās pašvaldība veic pamatlīdzekļu inventarizāciju, balstoties uz pašvaldības apstiprinātiem noteikumiem "Par inventarizācijas norisi Priekules novada pašvaldībā".
105. Vienlaikus pārskata gada beigās pašvaldība novērtē, vai pastāv kādas pazīmes, kas liecina par iespējamo pamatlīdzekļa vērtības samazināšanos.
106. Pamatlīdzekļu inventarizāciju veic saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kā arī pašvaldībā apstiprināto inventarizācijas kārtību.
107. Inventarizāciju veic vismaz reizi gadā – pārskata gada slēguma inventarizāciju veic triju mēnešu laikā pirms pārskata gada beigu dienas vai mēneša laikā pēc tās, pārrēķinot inventarizācijas dienā konstatētos atlikumus atbilstoši grāmatvedības datiem uz pārskata datumu. Ja nepieciešams (atbildīgās personas maiņas gadījumā u.tml.), inventarizāciju var veikt arī biežāk.
108. Inventarizāciju veic izpilddirektora apstiprināta inventarizācijas komisija, un tās rezultātus apstiprina inventarizācijas komisijas locekļi, izpilddirektors un atbildīgās personas.
109. Inventarizācijas komisijas personālsastāvu un inventarizācijas sākšanas un beigšanas termiņus izpilddirektors nosaka ar rakstisku rīkojumu. Izpilddirektors šajā rīkojumā var ietvert arī inventarizācijas dokumentēšanas termiņus.
110. Pamatlīdzekļus inventarizē, to apjomu pārbaudot dabā, kā arī veicot pārbaudes pret iegādes un citiem attaisnojuma dokumentiem.
111. Ja inventarizācijas rezultātā ir konstatēts pamatlīdzeklis, kas līdz šim nav bijis iekļauts uzskaitē, izpilddirektora apstiprināta komisija nosaka pamatlīdzekļa vērtību un sagatavo pamatlīdzekļa novērtēšanas aktu, ja nepieciešams pieaicinot attiecīgās jomas speciālistu, kuram ir atzīta un atbilstoša kvalifikācija.
112. Pašvaldība, pamatojoties uz komisijas sagatavoto aktu, atzīst sākotnēji uzskaitē pamatlīdzekli, tā noteiktajā vērtībā palielinot atbilstošos pamatlīdzekļu un ieņēmumu kontus, un veicot sekojošu grāmatojumu:
Db.	1200	Pamatlīdzekļi
Kr.	8580	Ieņēmumi no ilgtermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas
113. Ja inventarizācijas rezultātā ir konstatēts pamatlīdzekļu iztrūkums vai bojājums, kas liegtu tā tālāku izmantošanu pašvaldības darbībā, piemēram, fiziski bojājumi, pašvaldība saskaņā ar pašvaldībā noteikto kārtību attiecīgo pamatlīdzekli izslēdz no uzskaites, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	1290	Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums
Kr.	1200	Pamatlīdzekļi
Db.	8610	Izdevumi no nefinanšu aktīvu izslēgšanas
Kr.	1200	Pamatlīdzekļi

3. Ieguldījuma īpašumu uzskaitē

3.1. Ieguldījuma īpašumu atzīšana uzskaitē

114.Zemi un būves (piemēram, zemesgabalus, ēkas, inženierbūves), sākotnēji atzīstot, grāmato kā pamatlīdzekļus, ja tās paredzētas:

- funkciju nodrošināšanai (piemēram, administratīvām vajadzībām, preču ražošanai, pakalpojumu sniegšanai);
- iznomāšanai pilnībā vai daļēji vispārējā valdības sektora struktūru ietvaros;
- funkciju nodrošināšanai un tajā pašā laikā arī iznomāšanai ārpus vispārējā valdības sektora struktūrām.

115.Zemi un būves, sākotnēji atzīstot, grāmato kā ieguldījuma īpašumu, ja tās neatbilst augstāk minētajiem kritērijiem (skatīt 1.tabulu).

1. tabula. Pamatlīdzekļi un ieguldījuma īpašumi

Pamatlīdzekļi	Ieguldījuma īpašumi
Zeme un būves, ja tās paredzētas: ➤ Funkciju nodrošināšanai (piemēram, administratīvām vajadzībām, preču ražošanai, pakalpojumu sniegšanai); ➤ Iznomāšanai pilnībā vai daļēji vispārējā valdības sektora struktūru ietvaros; ➤ Gan funkciju nodrošināšanai, gan iznomāšanai ārpus vispārējā valdības sektora struktūrām.	Zeme un būves, kas neatbilst pamatlīdzekļu izmantošanas kritērijiem un kurus budžeta iestāde tur, piemēram, ➤ Iznomāšanai, izņemot vispārējās valdības sektora struktūru ietvaros; ➤ Kapitāla pieaugumam, vai ➤ Nav pieņemts lēmums par to izmantošanu.

116.Ieguldījuma īpašumu atzīst par aktīvu tikai un vienīgi tad, ja:

- to pagātnes notikumu rezultātā kontrolē pašvaldība;
- ir ticams, ka nākotnē pašvaldība saņems ar ieguldījuma īpašumu saistītos saimnieciskos labumus;
- tā izmaksu vērtību vai patieso vērtību var ticami novērtēt.

117.Nosakot, vai īpašums atbilst iepriekš minētajam kritērijam, pašvaldībai jānovērtē, cik liela ir ticamības pakāpe apgalvojumam par saimniecisko labumu nonākšanu pašvaldībā nākotnē, pamatojoties uz sākotnējās atzīšanas brīdī pieejamajiem pierādījumiem. Pietiekama ticamības pakāpe tam, ka pašvaldība nākotnē saņems saimnieciskos labumus vai īpašumu izmantos funkciju izpildei, nozīmē, ka pastāv pārliecība par to, ka pašvaldība saņems ar attiecīgo aktīvu saistītus ieguvumus un uzņemsies ar to saistītos riskus. Šādu pārliecību iegūst tad, ja ar aktīvu saistītie ieguvumi un riski ir nodoti pašvaldībai.

118.Iegādājoties ieguldījuma īpašumu, ieguldījuma īpašuma izmaksu vērtība ir ieguldījuma īpašuma patiesā vērtība iegūšanas datumā.

119.Pašvaldība novērtē ieguldījuma īpašumu atbilstoši tā vērtībai iegādes vai izveidošanas brīdī. Šī vērtība ietver izmaksas, kas bijušas nepieciešamas ieguldījuma īpašuma iegādei vai izveidei, kā arī izmaksas, kas veiktas vēlākos periodos, lai papildinātu ieguldījuma īpašumu, aizvietotu kādu šī īpašuma daļu.

120. Pašvaldība atzīst ieguldījuma īpašumu savā grāmatvedības uzskaitē, kad tas atbilst ieguldījuma īpašuma atzīšanas kritērijiem. Par ieguldījuma īpašuma iegādes datumu uzskata dienu, kas darījumu apliecināšos dokumentos norādīta kā īpašumtiesību pārejas diena. Ja ieguldījuma īpašums tiek būvēts, to atzīst ar datumu, kad to pieņem lietošanā, pamatojoties uz aktu par īpašuma nodošanu lietošanā (ekspluatācijā). Līdz tam ar ieguldījuma īpašuma izveidošanu saistītās izmaksas uzskaita atsevišķā postenī ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā.

121. Pašvaldība nosaka ieguldījuma īpašuma sākotnējo vērtību, tas ir, iegādes vai izveidošanas izmaksas, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem par ieguldījuma īpašuma iegādi vai izveidošanu un tajos iekļauto informāciju. Šīs izmaksas apkopo un reģistrē aktā par ieguldījuma īpašuma nodošanu lietošanā.

122. Iegūstot ieguldījuma īpašumu, pamatojoties uz darījumu apliecināšiem dokumentiem, pašvaldība palielina attiecīgo ilgtermiņa ieguldījumu kontu un saistību kontu par dokumentā norādīto summu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	1500	Ieguldījuma īpašumi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem

123. Saņemot avansa maksājuma rēķinu par ieguldījuma īpašuma iegādi, grāmatojumus neveic, bet rēķinu reģistrē pašvaldības uzskaites sistēmā. Avansa maksājuma dokumenta apmaksas dienā, pamatojoties uz maksājuma uzdevumu, atzīst attiecīgā aktīvu konta palielinājumu un tā naudas līdzekļu konta samazinājumu, no kura veic maksājumu, grāmatojot:

Db.	1580	Avansa maksājumi par ieguldījuma īpašumiem
Kr.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādēs vai citās institūcijās

124. Saņemot darījumu apliecināšu dokumentu par ieguldījuma īpašuma iegādi, par kuru iepriekš veikts avansa maksājums, to reģistrē pašvaldības uzskaites sistēmā un ieģrāmato, palielinot ieguldījuma īpašuma kontu un saistību kontu attiecīgajā apmērā:

Db.	1500	Ieguldījuma īpašumi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem

125. Pašvaldība atzīst avansa maksājumu un saistību samazinājumu iepriekš veiktā avansa maksājuma vērtībā, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem
Kr.	1580	Avansa maksājumi par ieguldījuma īpašumiem

126. Pašvaldība sākotnēji novērtē ieguldījuma īpašumu tā iegādes izmaksu vērtībā, iekļaujot arī darījuma izmaksas. Iegādāta ieguldījuma īpašuma iegādes izmaksu vērtībā iekļauj tā pirkšanas cenu un jebkuras tieši attiecināmās izmaksas. Tieši attiecināmās izmaksas ir, piemēram, maksa par juridiskiem pakalpojumiem un citas darījuma izmaksas.

127. Gadījumā, ja pašvaldība iegūst ieguldījuma īpašumu darījumā bez atlīdzības, ieguldījuma īpašuma izmaksu vērtība ir tā patiesā vērtība iegūšanas datumā, izņemot aktīva saņemšanu vispārējās valdības struktūru sektora ietvaros.

128. Saņemot dāvinājumā ieguldījuma īpašumu, saņemšanas dienā pašvaldība nosaka ieguldījuma īpašuma patieso vērtību un paredzamo lietderīgās lietošanas laiku, nepieciešamības gadījumā

pieaicinot attiecīgās jomas speciālistu. Ja dāvinājumu saņem saskaņā ar pievienoto dokumentāciju, kurā norādīta attiecīgā ieguldījuma īpašuma vērtība, komisija izvērtē, vai norādītā vērtība atbilst aktīva patiesai vērtībai iegūšanas datumā, un ieguldījuma īpašumu uzskaita komisijas apstiprinātajā vērtībā.

129. Gadījumā, ja pašvaldība saņem dāvinājumā ieguldījuma īpašumu, tā atzīst attiecīgo ieguldījuma īpašumu un ieņēmumus no saņemtā dāvinājuma atbilstoši komisijas novērtēšanas aktā apstiprinātajai dāvinājuma vērtībai un veic sekojošu grāmatojumu:

Db.	1500	Ieguldījuma īpašumi
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

130. Ja pašvaldība sākotnēji atzīst ieguldījuma īpašumu tā patiesajā vērtībā, tad patieso vērtību pieņem kā šī īpašuma iegādes izmaksu vērtību. Patieso vērtību nesamazina par ieguldījuma īpašuma paredzamām atsavināšanas izmaksām.

3.2. Ieguldījuma īpašumu turpmākā novērtēšana

131. Pēc sākotnējās atzīšanas pašvaldība uzskaita ieguldījuma īpašumu tā izmaksu vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu.

132. Pašvaldība, iekļaujot kapitalizētās izmaksas ieguldījuma īpašuma vērtībā, palielina aktīva sākotnējo vērtību. Sākot ar nākamo mēnesi, nolietojumu aprēķina no jaunās aktīva vērtības, kurā iekļautas kapitalizētās izmaksas.

133. Veicot ieguldījuma īpašuma pārbūvi, restaurāciju vai atjaunošanu, aktīva atlikušo lietderīgās lietošanas laiku pārskata, attiecīgi koriģējot aktīva nolietojuma aprēķinu kārtējam periodam un nākamajiem periodiem, ja paredzamais lietošanas laiks palielinās:

- būvēm – vairāk par 10%;
- citiem ieguldījuma īpašumiem – vairāk par 50%.

134. Pēc sākotnējās atzīšanas pašvaldība novērtē ieguldījuma īpašumu pēc iegādes izmaksu metodes, proti, iegādes izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un uzkrātais vērtības samazinājums.

3.3. Ieguldījuma īpašumu nolietojums

135. Ieguldījuma īpašuma nolietojumu aprēķina atbilstoši tā paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam, kas noteikts atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

136. Pašvaldība uzsāk ieguldījuma īpašuma nolietojuma aprēķināšanu ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc ieguldījuma īpašuma nodošanas lietošanā.

137. Pašvaldība beidz aprēķināt ieguldījuma īpašuma nolietojumu ar nākamā mēneša pirmo datumu sekojošos gadījumos:

- pēc ieguldījuma īpašuma izslēgšanas no uzskaites;
- klasificējot ieguldījuma īpašumu kā atsavināšanai paredzētu ilgtermiņa ieguldījumu;
- pēc nolietojamās vērtības pilnīgas iekļaušanas nolietojuma aprēķinā.

138. Pašvaldība turpina ieguldījuma īpašuma nolietojuma aprēķinu arī tajā laikā, kad to nelieto, izņemot gadījumus, ja ieguldījuma īpašuma vērtība ir pilnīgi nolietota vai tas ir klasificēts kā atsavināšanai paredzēts ilgtermiņa ieguldījums.

139. Ieguldījuma īpašumu nolietojumu aprēķina sistemātiski pēc lineārās metodes tā lietderīgās lietošanas laikā un atzīst kā ieguldījuma īpašuma uzkrāto nolietojumu un pārskata perioda izdevumus vienu reizi pārskata periodā. Grāmato:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	1590	Ieguldījuma īpašumu nolietojums un vērtības samazinājums

140. Pašvaldība veic ieguldījuma īpašuma nolietojuma aprēķinu un uzskaiti saskaņā ar pamatlīdzekļu nolietojuma uzskaites principiem.

3.4. Ieguldījuma īpašumu vērtības samazināšanās

141. Katra pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz ieguldījuma īpašumu vērtības būtisku samazinājumu.

142. Pašvaldība izvērtē vismaz šādas pazīmes attiecībā uz ieguldījuma īpašumu:

- pārskata periodā tehnoloģiskajā, tirgus, ekonomiskajā vai juridiskajā vidē, kurā darbojas pašvaldība, vai tirgos, kuros ieguldījuma īpašums tiek izmantots, ir notikušas izmaiņas, kas nelabvēlīgi ietekmē pašvaldību;
- pārskata periodā ir vismaz par 1% palielinājusies diskonta likme, kas lietota, lai aprēķinātu aktīva lietošanas vērtību;
- ieguldījuma īpašums ir novecojis vai fiziski bojāts;
- pašvaldības darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē ieguldījuma īpašuma paredzēto lietojumu;
- pieņemts lēmums apturēt ieguldījuma īpašuma izveidošanu pirms tā pabeigšanas vai nodošanas lietošanā (ekspluatācijā) ar ieguldījuma īpašumu saistīto budžetā paredzēto ienākošo un izejošo naudas plūsmu kopsummas vai budžeta izpildes rezultāta samazināšanos vismaz par 50%;
- un citas pazīmes, kas liecina par ieguldījuma īpašuma vērtības samazināšanos.

143. Ja pastāv kāda no iepriekš minētajām pazīmēm, pašvaldība rīkojas atbilstoši normatīvajā aktā noteiktajam.

3.5. Ieguldījuma īpašuma pārklasifikācija un izslēgšana no uzskaites

144. Pašvaldība veic pārklasifikāciju uz ieguldījuma īpašuma posteni vai no tā tikai tad, ja notiek īpašuma lietošanas veida maiņa, kuru pierāda šādi apstākļi:

- ja pašvaldība pati sāk izmantot īpašumu – īpašumu pārklasificē no ieguldījuma īpašuma uz pašvaldības izmantotu īpašumu (pamatlīdzekļi);
- ieguldījuma īpašumu atsavinot – īpašumu pārklasificē no ieguldījuma īpašuma uz krājumiem;
- pašvaldība pārstāj izmantot īpašumu – īpašumu pārklasificē no īpašnieka izmantota īpašuma (pamatlīdzekļi) uz ieguldījuma īpašumu;
- krājumos uzskaitītu atsavināšanai paredzētu īpašumu iznomā saskaņā ar operatīvās nomas noteikumiem trešajai pusei – īpašumu pārklasificē no krājumiem uz ieguldījuma īpašumu.

145. Pašvaldība izslēdz ieguldījuma īpašumu no uzskaites, norakstot tā vērtību un uzkrāto nolietojumu sekojošos gadījumos:

- izbeidzot ieguldījuma īpašuma turpmāku lietošanu, to likvidējot;
- ieguldījuma īpašumu atsavinot;
- ieguldījuma īpašumu nododot citai budžeta iestādei.

146. Ja ieguldījuma īpašumu paredzēts atsavināt, to pārdodot, tad to līdz atsavināšanai uzskaita krājumu sastāvā. Ieguldījuma īpašumiem, kuru atsavināšana ir ticama, pārtrauc aprēķināt nolietojumu un tos līdz to atsavināšanai uzskaita apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā vērtībā, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db. 1590* Ieguldījumu īpašumu nolietojums un vērtības samazinājums

Kr. 1500 Ieguldījuma īpašumi

*uzkrātā nolietojuma un atzītā vērtības samazinājuma apmērā

Db. 2130* Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai

Kr. 1500 Ieguldījuma īpašumi

*atlikusī uzskaites vērtība

3.6. Ieguldījuma īpašumu inventarizācija

147. Lai nodrošinātu, ka pašvaldības pārskatos ir ietverti visi ieguldījuma īpašumi, kā arī, lai pārlicinātos, ka pašvaldības uzskaitē esošie īpašumi eksistē dabā un ir atbilstoši novērtēti, pārskata perioda beigās veic ieguldījuma īpašumu inventarizāciju.

148. Vienlaikus pārskata gada beigās pašvaldība novērtē, vai pastāv kādas pazīmes, kas liecina par iespējamo ieguldījuma īpašuma vērtības samazināšanos.

149. Ieguldījuma īpašumu inventarizāciju veic saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kā arī pašvaldībā apstiprināto inventarizācijas kārtību.

150. Inventarizāciju veic reizi gadā – pārskata gada slēguma inventarizāciju veic triju mēnešu laikā pirms pārskata gada beigu dienas vai mēneša laikā pēc tās, pārrēķinot inventarizācijas dienā.

151. Inventarizāciju veic pašvaldības izpilddirektora apstiprināta inventarizācijas komisija, un tās rezultātus apstiprina inventarizācijas komisijas locekļi, izpilddirektors un atbildīgās personas.

152. Inventarizācijas komisijas personālsastāvu un inventarizācijas sākšanas un beigšanas termiņus pašvaldības izpilddirektors nosaka ar rakstisku rīkojumu. Izpilddirektors šajā rīkojumā var ietvert arī inventarizācijas dokumentēšanas termiņus.

153. Gadījumā, ja inventarizācijas rezultātā ir konstatēts ieguldījuma īpašums, kas līdz šim nav bijis iekļauts uzskaitē, izpilddirektora apstiprināta komisija nosaka ieguldījuma īpašuma vērtību un sagatavo ieguldījuma īpašuma novērtēšanas aktu, ja nepieciešams pieaicinot attiecīgās jomas speciālistu, kuram ir atzīta un atbilstoša kvalifikācija.

154. Pašvaldība, pamatojoties uz komisijas sagatavoto aktu, atzīst sākotnēji uzskaitē ieguldījuma īpašumu, komisijas noteiktajā vērtībā palielinot attiecīgo ieguldījuma īpašumu un atbilstošo ieņēmumu kontu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db. 1500 Ieguldījuma īpašumi

Kr. 8580 Ieņēmumi no ilgtermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas

155. Gadījumā, ja inventarizācijas rezultātā ir konstatēts ieguldījuma īpašuma iztrūkums vai apstākļi, kas liecina par aktīva iznīcināšanu prettiesiskas darbības rezultātā, pašvaldība, pamatojoties uz izpilddirektora rīkojumu, attiecīgo ieguldījuma īpašumu izslēdz no uzskaites, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db. 1590* Ieguldījumu īpašumu nolietojums un vērtības samazinājums

Kr. 1500 Ieguldījuma īpašumi
*uzkrātā nolietojuma un vērtības samazinājums pret to sākotnējo uzskaites vērtību

Db. 8610* Izdevumi no nefinanšu aktīvu izslēgšanas

Kr. 1500 Ieguldījuma īpašumi
*atlikusī uzskaites vērtība

4. Līdzdalības radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās uzskaitē

4.1. Sākotnējā atzīšana

156. Līdzdalību radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās sākotnēji novērtē un atzīst izmaksu vērtībā atbilstoši iegādes izmaksām.

157. Pašvaldība atzīst ieguldījumu radniecīgajā kapitālsabiedrībā dienā, kad tā iegūst 50,001 – 100% no akcionāru vai dalībnieku balsstiesībām kapitālsabiedrībā. Grāmato:

Db. 1310 Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību
1380 Avansa maksājumi par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem

Kr. 2620 Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādēs vai citās institūcijās

158. Pašvaldība atzīst ieguldījumu asociētajā kapitālsabiedrībā dienā, kad tā iegūst 20,001 – 50% no akcionāru vai dalībnieku balsstiesībām kapitālsabiedrībā. Grāmato:

Db. 1320 Līdzdalība asociēto kapitālsabiedrību kapitālā
1380 Avansa maksājumi par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem

Kr. 2620 Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādēs vai citās institūcijās

159. Ja pašvaldība iegūst kapitālsabiedrības kapitāla daļas, veicot mantisko ieguldījumu, tad:

- saskaņā ar pašvaldības domes lēmumu konkrēto aktīvu izslēdz no ilgtermiņa ieguldījumu sastāva un atzīst apgrozāmo līdzekļu sastāvā aktīva atlikušajā vērtībā;
- saskaņā ar pieņemšanas un nodošanas aktu aktīvu izslēdz no apgrozāmo līdzekļu sastāva un atzīst atbilstošos pārējos vai finanšu izdevumus;
- iegūtās kapitālsabiedrības kapitāla daļas atzīst finanšu ieguldījumos un finanšu ieņēmumos kapitāla daļu patiesajā vērtībā;
- ja iepriekš mantiskajam ieguldījumam atzītas rezerves, tās izslēdz un atzīst finanšu ieņēmumus.

160. Veicot ieguldījumu kapitālsabiedrībā un ieguldot nefinanšu aktīvu, pamatojoties uz pieņemšanas un nodošanas aktu, izslēdz nefinanšu aktīvu un atzīst pārējos izdevumus.

161. Veicot ieguldījumu kapitālsabiedrībā un ieguldot finanšu aktīvu, pamatojoties uz pieņemšanas un nodošanas aktu, izslēdz finanšu aktīvu un atzīst finanšu izdevumus.

4.2. Turpmākā uzskaitē

162. Katra pārskata gada beigās sākotnēji atzītās līdzdalības uzskaites vērtību koriģē, to palielinot vai samazinot atbilstoši līdzdalības daļas vērtības izmaiņām kapitālsabiedrības pašu kapitālā attiecīgajā pārskata gadā, izmantojot kapitālsabiedrības gada pārskatā vai konsolidētajā gada pārskatā (gadījumā, ja kapitālsabiedrībai tiesību aktos noteiktajā kārtībā jāsapagatavo konsolidētais gada pārskats) norādīto informāciju.

163. Pašvaldība uzskaita līdzdalības daļas vērtības pieaugumu vai samazinājumu kā pārskata gada finanšu ieņēmumus vai izdevumus un izmaiņas ilgtermiņa ieguldījumos.
164. Līdzdalības vērtību pārskata perioda beigās nosaka, reizinot kapitālsabiedrības pašu kapitāla vērtību ar pašvaldībai piederošo daļu procentu, neņemot vērā potenciālo balsstiesību iespējamo izmantošanu vai pārvēršanu.

4.3. Līdzdalības vērtības samazinājuma uzskaitē

165. Katra pārskata perioda beigās pašvaldība novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka līdzdalības vērtība ir samazinājusies, un vai nepieciešams atzīt zaudējumus no līdzdalības vērtības samazināšanās.
166. Pašvaldība izvērtē vismaz šādas pazīmes, lai noteiktu, vai pastāv līdzdalības vērtības samazinājums:
- kapitālsabiedrības finansiālās grūtības;
 - pašvaldība tādu ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar kapitālsabiedrības finansiālajām grūtībām, piešķir kapitālsabiedrībai atlaidi vai atbrīvojumu, ko citos apstākļos nebūtu apsvērusi;
 - kļūst ticams, ka kapitālsabiedrība uzsāks maksātnespējas procedūru vai cita veida finansiālu reorganizāciju;
 - informācija par tādām nelabvēlīgām izmaiņām, kuras ir notikušas tehnoloģiskajā, tirgus, ekonomiskajā vai juridiskajā vidē, kurā darbojas kapitālsabiedrība, un kas norāda, ka līdzdalības izmaksu vērtība var nebūt atgūstama. Līdzdalības vērtības samazināšanās zem tās izmaksu vērtības arī ir objektīvs vērtības samazināšanās pierādījums.
167. Ja pastāv kāds no iepriekš minētajiem pierādījumiem, tas norāda, ka līdzdalības vērtība varētu būt samazinājusies. Šajā gadījumā pašvaldība rīkojas normatīvajā aktā noteiktajā kārtībā.

4.4. Līdzdalības radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās inventarizācija

168. Lai pārlicinātos, ka pašvaldības pārskatos ir ietverti visi ieguldījumi radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās, pārskata perioda beigās veic ieguldījumu inventarizāciju.
169. Ieguldījuma inventarizāciju veic saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kā arī pašvaldībā apstiprināto inventarizācijas kārtību.
170. Inventarizāciju veic izpilddirektora apstiprināta inventarizācijas komisija, un tās rezultātus apstiprina inventarizācijas komisijas locekļi, izpilddirektors un atbildīgās personas.
171. Inventarizācijas komisijas personālsastāvu un inventarizācijas sākuma un beigu termiņus izpilddirektors nosaka ar rakstisku rīkojumu. Izpilddirektors šajā rīkojumā var ietvert arī inventarizācijas dokumentēšanas termiņus.

5. Krājumu uzskaitē

5.1. Krājumu saņemšana un novērtēšana

172. Pašvaldība krājumos uzskaita īstermiņa aktīvus, kas paredzēti tās darbības nodrošināšanai, atsavināšanai un materiālu un izejvielu veidā atrodas vai tiks izlietoti saimnieciskās darbības procesā viena gada laikā no iegādes brīža vai atsevišķos gadījumos parastā darbības cikla laikā, ja tas ir garāks nekā viens gads.

173. Krājumi var būt materiāli un izejvielas, kas paredzēti pašvaldības darbības nodrošināšanai, un pašvaldības iegādātas vai saražotas preces, ko paredzēts izplatīt bez atlīdzības vai par simbolisku atlīdzību.

174. Pašvaldībai krājumi var būt:

- materiāli, kas paredzēti pašvaldības funkciju nodrošināšanai vai administratīvajām vajadzībām, piemēram, medikamenti, kancelejas, biroja preces, saimniecības materiāli;
- materiāli pamatlīdzekļu un citu ilgtermiņa ieguldījumu uzturēšanai un apkopei;
- energoresursi, piemēram, kurināmais un degviela;
- mācību materiāli;
- atsavināšanai paredzēti ilgtermiņa ieguldījumi;
- iestādes darbības nodrošināšanai nepieciešamais inventārs un to priekšmeti, kas paredzēts iestādes darbības nodrošināšanai un pēc savām funkcijām neatšķiras no pamatlīdzekļa un, kuru kalpošanas laiks ir mazāks par vienu gadu, kā arī kuru vērtība nav mazāka par 25 euro un nepārsniedz 500EUR par vienu inventāra vienību, ieskaitot ar pirkuma piegādi saistītos izdevumus, neatkarīgi no to kalpošanas ilguma, iegādes un norakstīšanas izdevumiem.

175. Pašvaldība novērtē krājumus iegādes izmaksu vai ražošanas pašizmaksas vērtībā, izņemot gadījumus, ja:

- pašvaldība saņem krājumus kā dāvinājumu – krājumus novērtē patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas, dāvinājuma saņemšanas dienā;
- pašvaldība atzīst līdz šim neuzskaitītus krājumus, pamatojoties uz inventarizācijā konstatētu pārpalikumu – krājumus novērtē patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas, inventarizācijas datumā;
- pašvaldība atzīst maiņas ceļā saņemtus krājumus – krājumus novērtē patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas, iegūšanas datumā;
- pašvaldība saņem krājumus vispārējās valdības sektora struktūru ietvaros – krājumus novērtē uzskaites vērtībā, kāda tā bijusi tās budžeta iestādes uzskaitē, kura nodod krājumus.

176. Saņemot krājumus, pamatojoties uz preču pavadzīmi – rēķinu (vai citu krājumu iegādi pamatojošu dokumentu), pašvaldība palielina attiecīgo krājumu kontu un saistību kontu par dokumentā norādīto summu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2100	Krājumi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem

177. Saņemot avansa maksājuma rēķinu par krājumu iegādi, pašvaldība grāmatojumus neveic. Avansa maksājuma dokumenta apmaksas dienā, pamatojoties uz maksājuma uzdevumu, pašvaldība atzīst konta “Avansa maksājumi par krājumiem” palielinājumu un tā naudas līdzekļu konta samazinājumu, no kura veic maksājumu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2181	Avansa maksājumi par krājumiem
Kr.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādēs vai citās institūcijās

178. Saņemot preču pavadzīmi – rēķinu par krājumiem, par kuru iepriekš veikts avansa maksājums, pašvaldība to reģistrē uzskaites sistēmā un veic grāmatojumu, palielinot attiecīgo krājumu kontu un saistību kontu:

Db.	2100	Krājumi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem

179. Vienlaicīgi atzīst konta “Avansa maksājumi par krājumiem” un saistību samazinājumu iepriekš veiktā avansa maksājuma vērtībā, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem
Kr.	2181	Avansa maksājumi par krājumiem

180. Ja pašvaldība krājumus saņem bez atlīdzības no citas budžeta iestādes, pašvaldība krājumu iegūšanas datumā atzīst to sākotnējo vērtību tādā apmērā, kādā tie uzskaitīti tajā budžeta iestādē, kas nodeva aktīvu. Ja nepieciešams, pašvaldība pārklasificē krājumus atbilstoši pašvaldības grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajām prasībām. Vienlaikus pašvaldība atzīst ieņēmumus no bez atlīdzības saņemtām vērtībām. Šajā situācijā tiek veikts sekojošs grāmatojums:

Db.	2100	Krājumi
Kr.	8410	Ieņēmumi no saņemtām un nodotām vērtībām bez atlīdzības

181. Ja pašvaldība ir saņēmusi krājumus kā dāvinājumu, krājumu izmaksas ir šo krājumu patiesā vērtība ziedojuma iegūšanas dienā. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz ar dāvinājuma un ziedojuma saņemšanu saistītiem dokumentiem vai veicot saņemto krājumu novērtējumu. Aktīva novērtējumu veic pašvaldības izpilddirektora izveidota komisija, ja nepieciešams, pieaicinot attiecīgās jomas speciālistus, vai atbildīgais attiecīgās jomas speciālists un sagatavo ziedojuma/dāvinājuma novērtēšanas aktu. Pašvaldība atzīst attiecīgos krājumus un ieņēmumus vai nākamo periodu ieņēmumus no saņemtā dāvinājuma atbilstoši novērtēšanas aktā apstiprinātajai vērtībai un veic sekojošu grāmatojumu:

Db.	2100	Krājumi
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

182. Krājumu pašizmaksā iekļauj visas iegādes, pārveidošanas un citas izmaksas, kas radušās, nogādājot krājumus to pašreizējā atrašanās vietā un stāvoklī. Krājumu iegādes izmaksās ietilpst pirkšanas cena, ievaduitas nodokļi un citi neatskaitāmie nodokļi, transporta, pārkraušanas un citas izmaksas, kas tieši attiecināmas uz gatavo ražojumu, materiālu un piederumu iegādi.

5.2. Krājumu uzskaitē pēc sākotnējās atzīšanas

183. Pašvaldība krājumu pašizmaksas novērtēšanai izmanto izmaksu metodi.

184. Katra pārskata gada beigās pašvaldība veic krājumu atlikušās vērtības pārskatīšanu sekojoši (skatīt 2. tabulu):

- tādus krājumus, kas paredzēti pašvaldības funkciju nodrošināšanai – novērtē zemākajā no to izmaksu vai pašreizējās aizstāšanas izmaksu vērtības;
- tādus krājumus, kas paredzēti nodošanai bez atlīdzības vai par minimālu samaksu, kā arī šādu krājumu izgatavošanai paredzētos krājumus – novērtē zemākajā no to izmaksu vai pašreizējās aizstāšanas izmaksu vērtības;
- atsavināšanai paredzētos krājumus – novērtē zemākajā no to izmaksu vai neto pārdošanas vērtības.

2. tabula. Krājumu turpmākā novērtēšana

Krājumu veids	Turpmākā novērtēšana	Norakstīšanas grāmatojumi
Krājumi, kas paredzēti iestāžu funkciju nodrošināšanai, ja tie nav nodoti lietošanā vai izlietoti	Zemākajā no izmaksu vai pašreizējās aizstāšanas izmaksu vērtības	Db. 7000 Kr. 2100
Atsavināšanai trešajām personām paredzētie krājumi	Zemākajā no izmaksu vai neto pārdošanas vērtības	Db. 7000 Kr. 2130

Ilgstoši lietojamais inventārs, kas nav nodots lietošanā	Novērtē, vai nepastāv vērtības samazinājuma pazīmes	Db. 8652 Kr. 2190

5.3. Krājumu norakstīšana un izdevumu atzīšana

185. Krājumu vērtību atzīst izdevumos pārskata periodā, kurā tos:

- nodod lietošanā;
- pārdod, apmaina, nodod finanšu nomā vai izplata bez maksas vai par minimālu samaksu un kurā atzīst atbilstošos ieņēmumus. Ja atbilstošo ieņēmumu nav, izdevumus atzīst periodā, kad nodotas preces vai sniegts pakalpojums, kuram izmanto krājumus;
- faktiski izlieto;
- likvidē, konstatē krājumu iztrūkumu vai prettiesisku atsavināšanu.

186. Krājumus likvidējot vai konstatējot to iztrūkumu vai iznīcināšanu prettiesiskas darbības dēļ, krājumus izslēdz no uzskaites, norakstot to uzskaites vērtību izdevumos.

Db.	8611	Izdevumi no nefinanšu aktīvu norakstīšanas un likvidēšanas
Kr.	2100	Krājumi

187. Gadījumā, kad pašvaldība izsniedz krājumus lietošanā vai fiziski izlieto, pašvaldība izslēdz krājumu vērtību, pamatojoties uz materiālo vērtību (krājumu) izsniegšanu apliecinātiem dokumentiem, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	2100	Krājumi

188. Krājumu pārdošanas dienā pašvaldība, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem, noraksta krājumu vērtību, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db.	8612	Izdevumi no nefinanšu aktīvu atsavināšanas
Kr.	2100	Krājumi

189. Gadījumā, kad pašvaldība nodod krājumus citai budžeta iestādei bez atlīdzības, pašvaldība izslēdz krājumu vērtību, pamatojoties uz apliecinātiem dokumentiem, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	8420	Izdevumi no saņemtām un nodotām vērtībām bez atlīdzības
Kr.	2100	Krājumi

190. Pašvaldība nodrošina inventāra uzskaiti daudzuma vienībās arī pēc tā atzīšanas izdevumos līdz izslēgšanai no uzskaites.

5.4. Krājumu inventarizācija

191. Lai nodrošinātu, ka pašvaldības pārskatos ir ietverti visi krājumi, kā arī lai pārlicinātos, ka pašvaldības uzskaitē esošie krājumi eksistē dabā un ir atbilstoši novērtēti, pārskata perioda beigās veic krājumu inventarizāciju.

192. Krājumu inventarizāciju veic saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kā arī pašvaldībā apstiprināto inventarizācijas kārtību.

193. Inventarizāciju veic vismaz reizi gadā – pārskata gada slēguma inventarizāciju veic triju mēnešu laikā pirms pārskata gada beigu dienas vai mēneša laikā pēc tās, pārrēķinot inventarizācijas dienā konstatētos atlikumus atbilstoši grāmatvedības datiem pārskata gada beigu dienā, bet, ja nepieciešams (atbildīgās personas maiņas gadījumā u.tml.), arī biežāk.

194. Inventarizāciju veic izpilddirektora apstiprināta inventarizācijas komisija, un tās rezultātus apstiprina inventarizācijas komisijas locekļi, izpilddirektors un materiāli atbildīgās personas.

195. Inventarizācijas komisijas personālsastāvu un inventarizācijas sākšanas un beigšanas termiņus izpilddirektors nosaka ar rakstisku rīkojumu. Izpilddirektors šajā rīkojumā var ietvert arī inventarizācijas dokumentēšanas termiņus.

196. Ja inventarizācijas rezultātā ir konstatēti krājumi, kas līdz šim nav bijuši iekļauti uzskaitē, izpilddirektora izveidota komisija, ja nepieciešams pieaicinot attiecīgās jomas speciālistu, vai iestādes attiecīgais atbildīgais jomas speciālists nosaka krājumu vērtību un sagatavo krājumu novērtēšanas aktu.

197. Pašvaldība, pamatojoties uz komisijas sagatavoto aktu, atzīst sākotnēji uzskaitē krājumus, komisijas noteiktajā vērtībā palielinot attiecīgo krājumu un atbilstošo ieņēmumu kontu, un veic sekojošu grāmatojumu:

Db.	2100	Krājumi
Kr.	8570	Ieņēmumi no īstermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas

198. Ja inventarizācijas rezultātā ir konstatēts krājumu iztrūkums vai bojājums, kas liegtu tā tālāku izmantošanu pašvaldības darbībā, pašvaldība, pamatojoties uz izpilddirektora apstiprinātu kārtību, attiecīgos krājumus noraksta no uzskaites, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	8611	Izdevumi no nefinanšu aktīvu norakstīšanas un likvidēšanas
Kr.	2100	Krājumi

6. Debitoru prasību uzskaitē

199. Pašvaldība sākotnēji atzīst prasības patiesajā vērtībā.

200. Īstermiņa prasībās uzskaita prasību summas, kuras atmaksās pašvaldības parastā darbības cikla ietvaros vai kuru atmaksas termiņš pārskata perioda beigās nepārsniegs gadu no bilances datuma.

201. Ilgtermiņa prasībās uzskaita prasības, kuru paredzētā atmaksa (dzēšana) atbilstoši sākotnējiem (līgumu) nosacījumiem pārsniedz gadu no bilances datuma. Pārskata perioda beigās aprēķina un apgrozāmo līdzekļu sastāvā norāda ilgtermiņa prasību īstermiņa daļu.

202. Pašvaldība atzīst prasības dienā, kad pašvaldība noformē klientam dokumentu, kas apstiprina sniegtā pakalpojuma izpildi, piemēram, izsniedz rēķinu u.c.

203. Izņēmums ir gadījumi, kad līgumā ir minēti kādi citi nosacījumi, piemēram, ja ir nepieciešams abu pušu apstiprināts dokuments, lai priekšmeta/darba izpildes nodošanu varētu uzskatīt par notikušu.

204. Šādā gadījumā prasība atzīstama pēc minētā dokumenta abpusējas apstiprināšanas, piemēram, veikto darbu pieņemšanas-nodošanas akta parakstīšanas.

205. Pašvaldība, atzīstot prasības, ņem vērā ieņēmumu atzīšanas vispārīgos kritērijus un ieņēmumu uzskaites pamatprincipus.

206. Pašvaldība atzīst prasības un ieņēmumus, pamatojoties uz izrakstīto rēķinu vai citu attaisnojuma dokumentu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2300	Īstermiņa prasības
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi
	8510	Ieņēmumi no atsavināšanai paredzēto nefinanšu aktīvu pārdošanas
	5723	Pievienotās vērtības nodoklis

207. Veicot prasību grāmatvedības uzskaiti, pašvaldība ievēro šādus pamatprincipus:

- uzkrāšanas principu, kurš nosaka, ka ieņēmumus atzīst tad, kad tie radušies neatkarīgi no rēķina vai naudas saņemšanas;
- piesardzības principu, kurš nosaka, ka ieņēmumus atzīst tad, kad to saņemšana ir droši ticama.

208. Prasību sastāvā kā uzkrātos ieņēmumus pašvaldība uzskaita ieņēmumus, kas attiecas uz pārskata periodu vai iepriekšējiem periodiem, bet par kuriem pārskata perioda beigās nav sagatavots maksāšanai paredzētais attaisnojuma dokuments (piemēram, rēķins). Pašvaldība aprēķina ieņēmumus, kas attiecināmi uz pārskata periodu, piemēram, saskaņā ar līgumu, un atzīst uzkrātos ieņēmumus, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db.	2360*	Uzkrātie ieņēmumi
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

*Grāmatojums, atzīstot ieņēmumus periodā, kad tie ir radušies

209. Kad nākamajā periodā tiek izsniegts attiecīgais norēķinu attaisnojuma dokuments, uzkrātie ieņēmumi tiek samazināti un tiek atzīta prasība:

Db.	2300	Īstermiņa prasības
Kr.	2360	Uzkrātie ieņēmumi
	5723	Pievienotās vērtības nodoklis
	6000*	Pamatdarbības ieņēmumi

*Ja norēķinu attaisnojuma dokumentā uzrādītā summa ir lielāka par pārskata perioda beigās atzīto uzkrāto ieņēmumu summu.

210. Pašvaldība, saņemot prasību apmaksu, prasību samazina atbilstoši saņemtā maksājuma apmēram, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	2300	Īstermiņa prasības

211. Pārskata perioda beigās aprēķina un apgrozāmo līdzekļu sastāvā norāda ilgtermiņa prasību īstermiņa daļu. Pašvaldība pārklasificē ilgtermiņa prasību īstermiņa daļu uz apgrozāmajiem līdzekļiem, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2300	Īstermiņa prasības
Kr.	1400	Ilgtermiņa prasības

6.1. Nākamo periodu izdevumu uzskaitē

212.Kā nākamo periodu izdevumus pašvaldība uzskaita tādus veiktos maksājumus par pakalpojumiem, kurus saņem pa daļām vai vairāku mēnešu garumā (piemēram, prasības attiecībā uz līguma vai darījuma nosacījumu izpildi nākamajos pārskata periodos).

213.Nākamo periodu izdevumos uzskaita arī maksājumus par darba samaksas un sociālajiem norēķiniem par nākamajiem periodiem (konti 2422 “Nākamo periodu izdevumi darba samaksas norēķiniem” un 2423 “Nākamo periodu izdevumi sociālajiem norēķiniem”), kā arī avansā pārskaitītos transferta maksājumus (konts 2430 “Avansā pārskaitītie transferti”).

214.Pašvaldība atzīst nākamo periodu izdevumus dienā, kad tā veic maksājumu (faktiskās samaksas dienā).

215.Apmaksas dienā, pamatojoties uz maksājuma uzdevumu, pašvaldība palielina attiecīgo nākamo periodu izdevumu kontu un samazina naudas līdzekļu kontu, no kura veikts maksājums, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2400	Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem
Kr.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādē vai citās institūcijās

216.Pašvaldība noraksta nākamo periodu izdevumus ne retāk kā reizi pārskata periodā, kad pašvaldība ir saņēmusi pakalpojumu, uz kuru attiecas iepriekš atzītie nākamo periodu izdevumi. Ja pakalpojums saņemts pa daļām vai pakāpeniski, pašvaldība atzīst izdevumus saņemtās pakalpojuma daļas vērtībā, pamatojoties uz līgumu un/vai pakalpojuma saņemšanu apliecinošiem dokumentiem. Ja pakalpojums tiek saņemts vairāku mēnešu garumā (preses abonēšana, apdrošināšana u.c.), pašvaldība atzīst izdevumu summu, kas proporcionāli attiecas uz konkrēto mēnesi. Atzīstot izdevumus, kas proporcionāli attiecas uz konkrēto pārskata periodu (piemēram, mēnesi) vai saņemto pakalpojumu, pašvaldība veic sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	2400	Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem

*bilances kontā atzīto summu samazina proporcionāli pagājušo periodu skaitam/saņemtā pakalpojuma apjomam, līdz to atzīst izdevumos pilnā apmērā

6.2. Avansa maksājumu pakalpojumu sniedzējiem uzskaitē

217. Avansa maksājumus par pakalpojumiem atzīst grāmatvedības uzskaitē avansa maksājumu veikšanas dienā. Samaksātos avansus par pakalpojumiem, pašvaldība uzskaita atsevišķā kontā īstermiņa prasību sastāvā, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2420	Avansa maksājumi par pakalpojumiem
Kr.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādē vai citās institūcijās

218.Par pakalpojumiem veiktos avansa maksājumus pašvaldība noraksta un attiecīgos izdevumus atzīst dienā, kad tiek saņemti atbilstošie pakalpojumi. Pamatojoties uz darījumu apliecinošiem dokumentiem (piemēram, pieņemšanas-nodošanas akts, rēķins u.c.), pašvaldība veic sekojošu grāmatojumu, atzīstot izmaksas un palielinot attiecīgo saistību kontu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem

219. Vienlaicīgi tiek veikts grāmatojums, atzīstot avansa maksājumu konta un saistību samazinājumu iepriekš veiktā avansa maksājuma vērtībā:

Db.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem
Kr.	2420	Avansa maksājumi par pakalpojumiem

220. Grāmatojums, veicot atlikušās summas samaksu piegādātājam par attiecīgo pakalpojumu:

Db.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem
Kr.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādē vai citās institūcijās

6.3. Prasību vērtības samazinājums

221. Pašvaldība katrā pārskata datumā novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi prasību un samaksāto avansu nesāņemšanai, izvērtējot (ja tas ir iespējams) katru parādnieku un katru darījumu, un, ja nepieciešams, atzīst prasību un samaksāto avansu vērtības samazinājumu. Ja šādi pierādījumi pastāv (piemēram, gadījumos, ja ilgstoši netiek saņemtas materiālās vērtības vai pakalpojumi attiecībā uz iepriekš veiktajiem avansa maksājumiem), izdevumus vērtības samazinājumam novērtē nedrošās (apšaubāmās) summas apmērā (piemēram, veiktā avansa maksājuma apmērā).

222. Pašvaldība pārskata perioda beigās izvērtē sekojošus kritērijus, lai noteiktu, vai atzīstams prasības vērtības samazinājums:

- pastāv strīds par prasību atmaksu vai līguma izpildi, par kuru veikts avansa maksājums;
- pret darījuma partneri ir ierosināta lieta par maksātnespēju;
- ir citi pamatoti iemesli, kas liek apšaubīt prasības atgūšanu, izņemot apmaksas vai nosacījumu izpildes termiņa kavējumu.

223. Gadījumā, ja pašvaldība konstatē iepriekšminētās pazīmes, pašvaldība atzīst prasību vērtības samazinājumu apšaubāmās summas apmērā.

224. Prasības un veiktos avansa maksājumus, kuri neatbilst iepriekš minētajiem kritērijiem un kuru apmaksas vai nosacījumu izpildes termiņš ir nokavēts 90 dienas un vairāk, sadala grupās pēc to apmaksas vai nosacījumu izpildes termiņa kavējuma un atbilstoši tām nosaka vērtības samazinājuma apmēru sekojošā kārtībā:

- kavējums 0-90 dienas – vērtības samazinājums 0%;
- kavējums 91-180 dienas – vērtības samazinājums 25%;
- kavējums 181-270 dienas – vērtības samazinājums 50%;
- kavējums 271-365 dienas – vērtības samazinājums 75%;
- kavējums ilgāk par 365 dienām – vērtības samazinājums 80%.

225. Pēc prasību novērtēšanas, pamatojoties uz pašvaldības veiktajiem aprēķiniem, pašvaldība atzīst vērtības samazinājumu nedrošām prasībām, iekļaujot to pārskata perioda pārējos izdevumos un veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	8650	Izdevumi no aktīvu vērtības samazinājuma
Kr.	1187	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par nemateriālajiem ieguldījumiem
	1287	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem
	2187	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par krājumiem
	2318	Vērtības samazinājums prasībām pret pircējiem un pasūtītājiem
	2427	Vērtības samazinājuma avansa maksājumiem par pakalpojumiem

226.Samaksātajiem avansiem un prasībām, kuru saņemšanas termiņš vai nosacījumu izpildes (preces piegādes, pakalpojuma saņemšanas) datums nav pienācis, vērtības samazinājumu neveido.

227.Katra pārskata perioda beigās pašvaldība izvērtē iepriekš atzīto prasību vērtības samazinājumu.

228.Pašvaldība samazina iepriekšējā pārskata periodā izveidoto vērtības samazinājumu un atzīst pārējos ieņēmumus šādos gadījumos:

- pārskata perioda beigās secināts, ka sākotnēji atzītais prasību vērtības samazinājums nav nepieciešams;
- saņemta prasības atmaksa vai veikta līguma nosacījumu izpilde;
- norakstīta prasība vai samaksātais avanss.

229.Prasību vērtības samazinājumu pašvaldība noraksta, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db.	1187	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par nemateriālajiem ieguldījumiem
	1287	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem
	2187	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par krājumiem
	2318	Vērtības samazinājums prasībām pret pircējiem un pasūtītājiem
	2427	Vērtības samazinājuma avansa maksājumiem par pakalpojumiem
Kr.	8560	Ieņēmumi no uzkrājumu norakstīšanas
	8650*	Izdevumi no aktīvu vērtības samazinājuma

*ja vērtības samazinājums atzīts tajā pašā pārskata periodā, kurā veic samazināšanu.

230.Pašvaldība izslēdz no uzskaites prasības, kuru piedziņa saskaņā ar tiesību normām ir neiespējama, jo darījuma partneris ir likvidēts vai miris vai ir pagājis parāda piedziņas iespējamības termiņš, un atzīst pārējos izdevumos, kā arī samazina iepriekš atzīto vērtības samazinājumu nedrošām (šaubīgām) prasībām un atzīst ieņēmumus no vērtības samazinājuma norakstīšanas.

231.Ja pārskata periodā iestāde izslēdz no uzskaites prasību, kam sākotnēji bija izveidots vērtības samazinājums, pašvaldība samazina izveidoto vērtības samazinājumu un atzīst pārējos ieņēmumus no vērtības samazinājuma norakstīšanas, kā arī samazina atbilstošo prasību kontu un atzīst pārējos izdevumus, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db.	1187	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par nemateriālajiem ieguldījumiem
	1287	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem
	2187	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par krājumiem
	2318	Vērtības samazinājums prasībām pret pircējiem un pasūtītājiem
	2427	Vērtības samazinājuma avansa maksājumiem par pakalpojumiem
Kr.	8550	Ieņēmumi no aktīvu vērtības samazinājuma norakstīšanas
	8650*	Izdevumi no aktīvu vērtības samazinājuma

* Ja attiecīgais vērtības samazinājums atzīts tajā pašā pārskata periodā, kurā veic tā samazināšanu.

232.Izslēdzot prasību no uzskaites un ja prasībai, kuras piedziņa saskaņā ar tiesību normām ir neiespējama, iepriekš nav atzīts vērtības samazinājums, pašvaldība prasību izslēdz no uzskaites un atzīst pārējos izdevumos. Pašvaldība veic sekojošu grāmatojumu:

Db.	8631	Izdevumi no prasību norakstīšanas
Kr.	1180	Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem

1280	Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem
2181	Avansa maksājumi par krājumiem
2300	Īstermiņa prasības
2421	Avansa maksājumi par pakalpojumiem

6.4. Prasību, avansu un nākamo periodu izdevumu inventarizācija

233. Pašvaldība veic prasību un samaksāto avansu inventarizāciju, pārbaudot grāmatvedības kontos uzrādītās summas atbilstoši attiecīgajiem dokumentiem un saskaņojot tās ar darījumu partneriem.

234. Lai pārliecinātos par saņemtajām summām, nākamo periodu izdevumu atlikumu un samaksājumiem avansiem, tiek sagatavoti un visiem darījuma partneriem, kuriem veikti avansi vai uzskaitīti nākamo periodu izdevumi nosūtīti akti par savstarpējo norēķinu.

235. Prasību atlikumus inventarizē, nosūtot kārtējo rēķinu ar atzīmi par parāda summu klientiem, ar kuriem ir pastāvīgi norēķini, kā arī nosūtot salīdzināšanās aktu klientiem, kuriem uz pārskata gada beigām ir parāds.

7. Naudas līdzekļi

236. Pašvaldība kontu grupā "Naudas līdzekļi" uzskaita:

- pašvaldības naudu kasē;
- pašvaldības naudu tās kontos Valsts kasē un norēķinu kontos kredītiestādēs vai citās institūcijās (turpmāk – norēķinu kontos);
- naudas līdzekļus, kas nav pašvaldības īpašums, bet uz noteiktu laiku atrodas pašvaldības kasē vai tās norēķinu kontos, piemēram, konkursu/drošības naudu u.c.

237. Pašvaldība uzskaita naudu pašvaldības norēķinu kontos sadalījumā pa budžetu veidiem. Pašvaldība atsevišķi uzskaita saņemtos naudas līdzekļus, kas nav tās īpašums, ja tie uz noteiktu laiku atrodas pašvaldības kasē vai norēķinu kontos.

7.1. Naudas līdzekļu uzskaitē

238. Pašvaldība atzīst naudas līdzekļu saņemšanu (naudas līdzekļu kontu palielinājumu) dienā, kad naudas līdzekļi ir ieskaitīti pašvaldības norēķinu kontā (saskaņā ar norēķinu konta izrakstu) vai iemaksāti kasē (saskaņā ar naudas iemaksas dokumentu).

239. Saņemot naudas līdzekļus norēķinu kontā, pašvaldība atbilstoši darījumu apliecinājumiem dokumentiem (piemēram, norēķinu konta izrakstam u.c.) atzīst naudas līdzekļu palielinājumu naudas līdzekļu kontos saņemtās summas apjomā un samazina attiecīgo aktīvu, palielina pasīvu kontu vai atzīst ieņēmumus atbilstoši naudas saņemšanas iemeslam, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	2300	Īstermiņa prasības
	5000	Saistības
	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

240. Veicot maksājumu, pašvaldība atzīst naudas līdzekļu samazinājumu un uzskaita attiecīgo darījumu – naudas maksājumu rezultātā iegūtos aktīvus, samazinātās saistības vai, atsevišķos gadījumos, tiešu izdevumu apmaksu. Grāmato:

Db.	1000	Ilgtermiņa ieguldījumi

	2000	Apgrozāmie līdzekļi
	5000	Kreditori
	7000	Izdevumi
Kr.	2600	Naudas līdzekļi

241. Pašvaldība, izsludinot publisko iepirkumu procedūras, publiskās izsoles vai citos gadījumos, atbilstoši attiecīgo procedūru noteikumiem, saņem no dalībniekiem drošības naudu kā garantiju, ka dalībnieks izpildīs noteiktās prasības. Saņemot drošības naudu vai citus tamlīdzīgus naudas līdzekļu maksājumus, pašvaldība darījuma dienā, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentu, atzīst saistības par saņemto drošības naudu un naudas līdzekļu palielinājumu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2614	Citu budžetu līdzekļi
	2624	Citu budžetu līdzekļi
Kr.	5813	Saistības par saņemto drošības naudu un citiem naudas līdzekļiem

242. Atsevišķos gadījumos pašvaldība saņemtos drošības vai garantijas naudas līdzekļus var atmaksāt darījuma partnerim līdz noteikta termiņa beigām. Pašvaldība, veicot saņemtās drošības vai garantijas naudas atmaksu, darījuma dienā atzīst saistību par saņemto drošības naudu un naudas līdzekļu samazinājumu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	5813	Saistības par saņemto drošības naudu un citiem naudas līdzekļiem
Kr.	2614	Citu budžetu līdzekļi
	2624	Citu budžetu līdzekļi

7.2. Naudas līdzekļu inventarizācija

243. Lai nodrošinātu, ka pašvaldības pārskatos ir ietverti visi naudas līdzekļi, pārskata perioda beigās veic naudas līdzekļu inventarizāciju.

244. Naudas līdzekļu inventarizāciju veic saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību par skaidras naudas inventarizāciju, kā arī pašvaldībā apstiprināto inventarizācijas kārtību.

245. Naudas līdzekļu (norēķinu kontu un skaidras naudas kasē) pārskata gada slēguma inventarizāciju veic pārskata datumā, pārrēķinot atlikumus atbilstoši grāmatvedības datiem pārskata datumā, un, ja nepieciešams (atbildīgās personas maiņas gadījumā u.tml.), arī biežāk.

246. Norēķinu kontu inventarizācija paredz pašvaldības norēķinu kontos esošās naudas atlikumu salīdzināšanu ar attiecīgajām kredītiestādēm. Šim nolūkam tiek sagatavoti salīdzināšanās akti katram valūtas veidam un katram norēķinu kontam atsevišķi.

247. Skaidras naudas atlikumu kasē pārbauda, veicot inventarizāciju. Inventarizāciju veic izpilddirektora apstiprināta inventarizācijas komisija, un tās rezultātus apstiprina inventarizācijas komisijas locekļi, izpilddirektors un atbildīgās personas, ja tās ir piedalījušās inventarizācijas veikšanā. Inventarizācijas komisijas personālsastāvu un inventarizācijas sākšanas un beigšanas termiņus pašvaldības izpilddirektors nosaka ar rakstisku rīkojumu. Izpilddirektors šajā rīkojumā var ietvert arī inventarizācijas dokumentēšanas termiņus.

8. Pašu kapitāla uzskaitē

248. Pašu kapitāls (neto aktīvs) ir pašvaldības iestādes aktīvu atlikusī daļa pēc visu tās saistību atskaitīšanas.

249. Pašu kapitāls iedalās šādās grupās:

- rezerves;
- iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts;
- pārskata gada budžeta izpildes rezultāts.

250. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve ir veidota no budžeta iestādes ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas.

251. Pārējās rezerves atzīst, ja notiek finanšu ieguldījumu novērtēšana saskaņā ar pašu kapitāla metodi un kapitālsabiedrībai pašu kapitālā ir tādas izmaiņas, kuras nenorāda šīs kapitālsabiedrības peļņas vai zaudējuma aprēķinā. Pārējās rezervēs iekļauj arī mežaudžu sākotnējās atzīšanas vērtības atbilstoši Meža valsts reģistra datiem. Budžeta iestāde pārskatos detalizēti paskaidro pārējo rezervju izmaiņas.

252. Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu un pārskata gada budžeta izpildes rezultātu uzskaita sadalījumā pa budžetu veidiem.

8.1. Budžeta izpildes rezultātu uzskaitē

253. Pārskata perioda (gada) beigās slēdz visus pārskata gada ieņēmumu un izdevumu kontus ar kontu "Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts".

254. Ieņēmumus slēdz katram budžeta veidam atsevišķi, grāmatojot:

Db.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi
	8000	Pārējie ieņēmumi
Kr.	3520	Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts

255. Izdevumus slēdz katram budžeta veidam atsevišķi, grāmatojot:

Db.	3520	Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts
Kr.	7000	Pamatdarbības izdevumi
	8000	Pārējie izdevumi

256. Nākamajā pārskata periodā (gadā) pārskata gada budžeta izpildes rezultātu atlikumus pārgrāmāto uz iepriekšējo pārskatu gadu budžeta izpildes rezultātu. Grāmāto:

Db.	3520	Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts
Kr.	3510	Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts

9. Uzkrājumi, iespējamās saistības, iespējamie aktīvi

257. Pašvaldība atzīst uzkrājumus, kad izpildās visi sekojošie kritēriji:

- pašvaldībai ir pašreizējs pienākums (juridisks vai prakses radīts) pagātnes notikuma dēļ, sagaidāms, ka šī pienākuma izpildei būs nepieciešams resursu izlietojums;
- var veikt ticamu pienākuma (saistību) summas aplēsi.

258. Ja kāds no iepriekšminētajiem kritērijiem neizpildās, pašvaldība uzkrājumus neatzīst.

259. Iespējamās saistības ir pašvaldības:

- iespējams pienākums, kas radies pagātnes notikumu rezultātā un kura pastāvēšana ir atkarīga no viena vai vairāku tādu nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus pašvaldība nevar kontrolēt;
- pašreizējs pienākums, kas radies pagātnes notikumu rezultātā, bet nav ticams, ka šā pienākuma izpildei būs nepieciešams pašvaldības resursu izlietojums, vai arī nav pietiekama pamatojuma saistību vērtības ticamam novērtējumam.

260. Pašvaldībai iespējamie aktīvi var rasties sakarā ar neplānotiem vai citiem negaidītiem notikumiem, kurus nevar pilnībā kontrolēt un kas rada resursu saņemšanas iespēju pašvaldībā, piemēram, pašvaldības prasība tiesā, kuras iznākums ir nenoteikts.

261. Uzkrājumus, iespējamās saistības un iespējamus aktīvus atzīst, uzskaita, novērtē un inventarizē normatīvajā aktā noteiktajā kārtībā.

10. Kreditoru saistību uzskaitē

262. Kreditori ir budžeta iestādes pašreizējās saistības (pienākumi), kuras radušās pagātnes notikumu (darījumu) rezultātā un kuru apmaksai budžeta iestādei vajadzēs lietot tās resursus (piemēram, naudas samaksa, citu aktīvu nodošana, pakalpojumu sniegšana).

263. Saistības, kas radušās tādu pagātnes notikumu rezultātā kā pakalpojumu, preču, nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu iegāde, attiecīgi atzīst un uzskaita saskaņā ar izdevumu, nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu vai krājumu uzskaites pamatprincipiem.

264. Saskaņā ar grāmatvedības uzskaites pamatprincipiem visas saistības iedala ilgtermiņa saistībās (saistībās, kuru atmaksas termiņš ir ilgāks kā 12 mēneši no pārskata perioda datuma) un īstermiņa saistībās (saistībās, kuru atmaksas termiņš ir īsāks kā 12 mēneši no pārskata perioda datuma).

265. Saņemot attaisnojuma dokumentu (rēķinu, pavadzīmi) par pakalpojumu izpildi vai preču piegādi, pašvaldība atzīst aktīvu kontu palielinājumu vai izdevumus un atzīst īstermiņa vai ilgtermiņa saistības, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	1000	Ilgtermiņa ieguldījumi
	2100	Krājumi
	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem

266. Veicot apmaksu par materiālajām vērtībām vai pakalpojumiem, samazina atbilstošos saistību un naudas līdzekļu kontus, grāmatojot:

Db.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem
Kr.	2600	Naudas līdzekļi

267. Pašvaldība pārskata perioda datumā pārgrāmato/nodala ilgtermiņa aizņēmumu daļu uz īstermiņa aizņēmumu daļu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	5119	Pārējie ilgtermiņa aizņēmumi
Kr.	5219	Pārējie īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa

268. Pārskata perioda beigās budžeta iestāde aprēķina un atsevišķi norāda saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas. Grāmato:

Db.	5310	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem
Kr.	5130	Ilgtermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem

269.Saistību sastāvā kā uzkrātās saistības pašvaldība uzskaita tādus izdevumus, kas saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem vai citiem attaisnojuma dokumentiem attiecas uz pārskata periodu, bet attiecībā uz kuriem nav pienācis norēķinu attaisnojuma dokumenta iesniegšanas termiņš, un par kuriem ir skaidri zināmas saistību summas. Pašvaldība atzīst uzkrātās saistības, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5424	Uzkrātās saistības norēķiniem ar piegādātājiem un darbuzņēmējiem

270.Pašvaldība nākamajā pārskata periodā, saņemot norēķinu attaisnojuma dokumentu, dzēš uzkrātās saistības un atzīst saistības pret darījuma partneri, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
	5424	Uzkrātās saistības norēķiniem ar piegādātājiem un darbuzņēmējiem
Kr.	5311	Saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem

271.Aprēķinot pašvaldības iestādes darbinieku darba samaksu, palielina izdevumus un atzīst atbilstošās saistības, grāmatojot:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5610	Norēķini par darba samaksu kārtējā mēnesī
	5720	Nodokļi un sociālās apdrošināšanas maksājumi

272.Pārskaitot naudas līdzekļus, samazina saistību un naudas līdzekļu kontus, grāmatojot:

Db.	5610	Norēķini par darba samaksu kārtējā mēnesī
	5720	Nodokļi un sociālās apdrošināšanas maksājumi
Kr.	2600	Naudas līdzekļi

273.Pašvaldības iestādei izsludinot konkursus vai izsoles saskaņā ar konkursu vai izsoļu noteikumiem, budžeta iestāde saņem no dalībniekiem drošības naudu kā garantiju, ka dalībnieks izpildīs noteiktās prasības.

274.Saņemot drošības naudu vai citus tamlīdzīgus naudas līdzekļus, palielina saistības par saņemto drošības naudu un naudas līdzekļus, kuri nav pašvaldības iestādes īpašums, grāmatojot:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	5813	Saistības par saņemto drošības naudu un citiem naudas līdzekļiem

275.Saņemtos drošības vai garantijas naudas līdzekļus var atmaksāt konkursu vai izsoļu dalībniekiem pēc konkursa vai izsoles beigām. Atbilstoši maksājuma uzdevumā vai kases izdevuma orderī norādītajā vērtībā samazina saistības par saņemto drošības naudu un naudas līdzekļus, grāmatojot:

Db.	5813	Saistības par saņemto drošības naudu un citiem naudas līdzekļiem

Kr. 2600 Naudas līdzekļi

276. Ja saņemto drošības naudu vai citus tamlīdzīgus naudas līdzekļus pašvaldības iestāde neatmaksā, drošības naudas vērtībā atzīst ieņēmumus, grāmatojot:

Db. 5813 Saistības par saņemto drošības naudu un citiem naudas līdzekļiem

Kr. 6000 Pamatdarbības ieņēmumi

8500 Pārējie ieņēmumi

277. Beidzoties pārskata periodam, veic kreditoru inventarizāciju, kuras ietvaros izsūta salīdzināšanas aktus visiem kreditoriem, noskaidro atklātās atšķirības un, ja tas nepieciešams veic atbilstošas korekcijas grāmatvedības reģistros, pamatojoties uz attaisnojuma dokumentiem.

278. Pārskata perioda beigās pašvaldība aprēķina saistības pret darbiniekiem par neizmantotajām atvaļinājuma dienām pārskata datumā (neatkarīgi no darbinieka izlietoto atvaļinājuma dienu skaita pēc pārskata datuma). Aprēķinu veic katram darbiniekam atsevišķi, reizīnot darbinieka līdz pārskata perioda beigām neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu ar darbinieka dienas vidējo izpeļņu un aprēķinot attiecīgos darba devēja sociālās apdrošināšanas maksājumus.

279. Pašvaldība aprēķina kopējo uzkrāto saistību summu pašvaldības darbinieku neizmantotajiem atvaļinājumiem, saskaitot uzkrāto saistību summu katram darbiniekam, un atzīst uzkrātās saistības pašvaldības darbinieku ikgadējiem atvaļinājumiem, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db. 7000 Pamatdarbības izdevumi

Kr. 5421 Uzkrātās saistības norēķiniem ar darbiniekiem

5424 Uzkrātās saistības norēķiniem par nodokļiem un sociālās apdrošināšanas maksājumiem

10.1. Saņemto avansu un nākamo periodu ieņēmumu uzskaitē

280. Ieņēmumus, kas saņemti pirms pārskata perioda slēgšanas datuma, par konkrētiem pakalpojumiem, kurus sniegs nākamajos (pārskata periodam sekojošos) periodos, un saņemot priekšapmaksu par aktīviem (precēm), kuru piegāde notiks nākamajos periodos, budžeta iestāde uzskaita kā ilgtermiņa vai īstermiņa nākamo periodu ieņēmumus un saņemtos avansus.

281. Saņemot apmaksu par pakalpojumiem, kurus sniegs nākamajā periodā un kuru apjoms ir precīzi noteikts, saņemot finanšu palīdzību, finansiālo atbalstu, dāvinājumus un ziedojumus, kuru izlietojums saskaņā ar līgumu vai vienošanos noteikts izdevumu kompensēšanai citos pārskata periodos, palielina nākamo periodu ieņēmumus, grāmatojot:

Db. 2600 Naudas līdzekļi

Kr. 5910 Nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansa maksājumi

282. Pārskata perioda beigās aprēķina nākamo periodu ieņēmumu ilgtermiņa daļu un pārgrāmato uz ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumiem. Grāmato:

Db. 5910 Nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansa maksājumi

Kr. 5150 Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansa maksājumi

283. Pārskata perioda beigās saņemto avansu un nākamo periodu ieņēmumu atlikumus ārvalstu valūtā pārvērtē euro pēc Latvijas Bankas oficiāli noteiktā valūtas maiņas kursa perioda pēdējā dienā, atzīstot ieņēmumus vai izdevumus no valūtas kursu svārstībām.

284. Aktīva piegādes vai pakalpojumu sniegšanas dienā pašvaldība atzīst prasības pret debitoru un ieņēmumus, kā arī vienlaicīgi samazina saņemtos avansus vai nākamo periodu ieņēmumus.

Db.	5910	Nākamo periodu ieņēmumi
Kr.	2310	Prasības pret pircējiem un pasūtītājiem
	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

10.2. Saistību inventarizācija

285. Pašvaldība veic visu saistību (darījuma partneru) un saņemto avansa maksājumu inventarizāciju, saskaņojot norēķinu summas ar darījuma partneriem. Inventarizējot norēķinus, pēc attiecīgajiem dokumentiem pārbauda grāmatvedības kontos uzrādītās summas. Nākamo periodu ieņēmumus pašvaldība inventarizē, salīdzinot bilances konta atlikumu ar attaisnojuma dokumentiem par saņemtajiem maksājumiem.

286. Lai pārlicinātos par maksājamajām summām un saņemtajiem avansa maksājumiem, tiek sagatavoti un visiem darījuma partneriem nosūtīti akti par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu, izņemot nodokļus, un darījumus ar fiziskām personām. Salīdzināšanās vispārējās valdības sektora ietvaros tiek veikta ePārskatu sistēmā. Norēķinus par nodokļiem un sociālajiem maksājumiem inventarizē salīdzinot ar uzskaites sistēmām.

287. Uzkrātās saistības par darbinieku neizmantotajiem atvaļinājumiem pārskata periodā pašvaldība inventarizē, veicot aprēķinus.

288. Pašvaldība sagatavo inventarizācijas sarakstu, kurā uzskaita saistību atlikumus katram darījuma partnerim. Saistību atlikumus finanšu pārskatā pašvaldība uzrāda atbilstoši attaisnojuma dokumentiem un ierakstiem grāmatvedības reģistros. Strīda gadījumos saistību atlikumus bilancē norāda atbilstoši iestādes grāmatvedības datiem.

11. Nomas uzkaite

11.1. Finanšu noma

289. Pašvaldība ir iznomātājs, attiecīgi nomas uzkaite grāmatvedības uzskaites kārtībā aprakstīta no iznomātāja puses.

290. Nomas līgumu izvērtējumu un grāmatojumus pašvaldība veic pēc aktuālajiem datiem 1 reizi gadā uz pārskata gada pēdējo dienu.

291. Pašvaldība izvērtē un nomu klasificē kā finanšu nomu, ja ar to pēc būtības nodod nomniekam visus īpašuma tiesībām raksturīgos riskus un atlīdzības, neņemot vērā īpašuma tiesību nodošanu, kā arī pašvaldība izvērtē, vai finanšu noma atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

- nomātā aktīva īpašuma tiesības tiks nodotas nomniekam līdz nomas termiņa beigām;
- nomniekam ir iespēja nopirkt aktīvu par cenu, kas datumā, kad šo iespēju varēs izmantot, būtu pietiekami zemāka par aktīva patieso vērtību, lai nomas uzsākšanas datumā pastāvētu pamatota noteiktība, ka nomnieks šo iespēju izmantos;
- nomas termiņš ir vismaz 75% no aktīva saimnieciskās izmantošanas laika, kurā viens vai vairāki lietotāji no aktīva var gūt saimnieciskos labumus vai to izmantot funkciju izpildei arī tad, ja īpašuma tiesības netiek nodotas;

- minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtība nomas uzsākšanas datumā ir vismaz 90% no iznomātā aktīva patiesās vērtības;
- iznomātie aktīvi ir tik specifiski, ka, būtiski nepārveidojot, tos var lietot tikai nomnieks.

292. Pašvaldība finanšu nomas līgumu uzskaita atbilstoši šādiem nosacījumiem:

- nomas termiņa sākumā atzīst prasības un pamatdarbības ieņēmumus vērtībā, kas vienāda ar minimālo nomas maksājumu kopsummu, kas diskontēta ar nomas līgumā noteikto procenta likmi. Ja procentu likmi nav iespējams noteikt, piemēro atbilstošu Valsts kases tīmekļvietnē publicētu procentu likmi. Sākotnējās tiešās darījuma izmaksas atskaita no prasību vērtības, samazinot nomas termiņa laikā atzīto ieņēmumu summu;
- iznomāto aktīvu izslēdz no uzskaites un atzīst pārējos izdevumus;
- sākotnēji atzītās prasības turpmāk novērtē amortizētajā vērtībā – pārskata gadā palielina par finanšu ieņēmumiem, kurus aprēķina, piemērojot nomas līgumā ietverto procentu likmi, un samazina par saņemtajiem maksājumiem no nomnieka.

293. Finanšu nomas ietvaros iznomātājs būtībā nodod nomniekam visus aktīva īpašuma tiesībām raksturīgos riskus un atbildības. Tādējādi saņemamās nomas maksas iznomātājs uzskaita kā pamatsummas (minimālo nomas maksājumu pašreizējās vērtības) atmaksu un finansēšanas ieņēmumus, ko veido atlīdzība par ieguldījumiem un sniegtajiem pakalpojumiem (procentu ieņēmumi).

294. Zemes nomai veic sekojošu izvērtējumu:

- aprēķina līgumā noteiktos minimālos nomas maksājumus;
- minimālo nomas maksājumu summu sadala proporcionāli zemes un būvju patiesajai vērtībai nomas uzsākšanas datumā;
- diskontē zemes un būvju minimālo nomas maksājumu proporcionāli attiecināto daļu, piemērojot nomas līgumā ietverto procentu likmi;
- salīdzina zemes proporcionāli sadalīto minimālo nomas maksājumu diskontēto vērtību (zemes vērtība) ar līguma kopējo minimālo nomas maksājumu diskontēto vērtību (līguma vērtība) un ja:
 - zemes vērtība ir mazāka par 10% no līguma vērtības, zemes nomu klasificē tāpat kā būvju nomu;
 - zemes vērtība ir lielāka par 10% no līguma vērtības, zemes nomu klasificē, izvērtējot finanšu nomas kritērijus. Izvērtēšanai par zemes saimnieciskās izmantošanas laiku pieņem būvju saimnieciskās izmantošanas laiku.

295. Ja nomu klasificē par finanšu nomu, iznomātājs un nomnieks nomas uzsākšanas datumā attiecīgi nosaka nomas termiņa sākumā atzīstamos aktīvus, saistības, ieņēmumus, izdevumus.

296. Nomas uzsākšanas datumā pašvaldība, kas ir iznomātājs, atzīst finanšu nomas prasību un pamatdarbības ieņēmumus vērtībā, kas vienāda ar minimālo nomas maksājumu kopsummu, kas diskontēta ar nomas līgumā noteikto procentu likmi, un iznomāto aktīvu izslēdz no uzskaites un atzīst pārējos izdevumus, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db.	2315	Prasības par finanšu nomu
	1421	Ilgtermiņa prasības pret finanšu nomu
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi
Grāmatojums, atzīstot prasības par finanšu nomu		
Db.	8610	Izdevumi no nefinanšu aktīvu izslēgšanas
Kr.	2132	Krājumi un ilgtermiņa ieguldījumi atsavināšanai*
Grāmatojums, izslēdzot iznomāto ilgtermiņa ieguldījumu no uzskaites un atzīstot pārējos izdevumus.		

*ilgtermiņa ieguldījuma atlikusī uzskaites vērtība, kas iepriekš pārgrāmatota no ilgtermiņa ieguldījumu kontiem apgrozāmo līdzekļu sastāvā

297. Pašvaldība, atzīstot finanšu ieņēmumus par finanšu nomu, veic šādu grāmatojumu:

Db.	2317	Prasības par procentu un citiem maksājumiem
Kr.	8190	Procentu ieņēmumi

298. Saņemot maksājumu par finanšu nomu, to grāmato:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	2315	Prasības par finanšu nomu
	2317	Prasības par procentu un citiem maksājumiem

299. Pārskata perioda beigās aprēķina finanšu nomas īstermiņa daļu un pārgrāmato no ilgtermiņa prasībām par finanšu nomu. Grāmato:

Db.	2315	Prasības par finanšu nomu
Kr.	1421	Ilgtermiņa prasības par finanšu nomu

11.2. Operatīvā noma

300. Pašvaldība ir iznomātājs, attiecīgi nomas uzskaitē grāmatvedības uzskaites kārtībā aprakstīta no iznomātāja puses.

301. Nomas līgumu izvērtējumu un grāmatojumus pašvaldība veic pēc aktuālajiem datiem 1 reizi gadā uz pārskata gada pēdējo dienu.

302. Pašvaldība operatīvajā nomā iznomāto aktīvu klasificē atbilstoši aktīva veidam (piemēram, transportlīdzeklis). Zemi un būves, kā arī to neatņemamas sastāvdaļas klasificē ieguldījumu īpašumu vai pamatlīdzekļu sastāvā atbilstoši ieguldījumu īpašumu un pamatlīdzekļu klasifikācijas prasībām.

303. Pašvaldības operatīvās nomas ieņēmumus atzīst kā pārskata perioda pamatdarbības ieņēmumus lineāri nomas termiņa laikā.

304. Ja pašvaldība saskaņā ar līgumu saņem nomas maksājumus, ieņēmumus atzīst periodā, kad sniegts nomas pakalpojums, vai saskaņā ar līguma nosacījumiem, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2316	Prasības par operatīvo nomu
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

305. Saņemot maksājumu par operatīvo nomu, to grāmato:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	2316	Prasības par operatīvo nomu

306. Izmaksas, tai skaitā nolietojuma vai amortizācijas izmaksas, kas rodas, gūstot nomas ieņēmumus, atzīst pamatdarbības izdevumos to rašanās laikā, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	1190	Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un vērtības samazinājums

1290	Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums
1590	Ieguldījuma īpašumu nolietojums un vērtības samazinājums

11.3. Nomas inventarizācija

307.Lai nodrošinātu, ka pašvaldības pārskatos ir uzrādīta pilnīga informācija par visiem finanšu nomas un operatīvās nomas līgumiem, pārskata gada beigās pašvaldība veic nomas līgumu inventarizāciju.

308.Pašvaldība finanšu nomā un operatīvajā nomā nodoto ilgtermiņa ieguldījumu inventarizāciju veic kā pamatlīdzekļiem un ieguldījuma īpašumiem.

309.Pašvaldība nodrošina to aktīvu inventarizāciju, kas atrodas pašvaldības lietošanā, pamatojoties uz operatīvās nomas līgumiem, un uzrāda nomātos aktīvus zembilances kodā 90100 "Nomātie aktīvi".

310.Pašvaldība veic nomas prasību un saistību inventarizāciju, pārbaudot grāmatvedības kontos uzrādītās summas atbilstoši attiecīgajiem dokumentiem un saskaņojot tās ar darījumu partneriem.

12. Ieņēmumi no darījumiem par atlīdzību

12.1. Ieņēmumi par pakalpojumiem

311.Pašvaldība atzīst ieņēmumus no pakalpojumu sniegšanas tajā pārskata periodā, kurā pakalpojumi sniegti.

312.Pārskata periodā, kurā sniegts pakalpojums, pamatojoties uz izrakstīto rēķinu, pašvaldība atzīst ieņēmumus un prasības par pakalpojuma sniegšanu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2300	Īstermiņa prasības
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi
	5723	Pievienotās vērtības nodoklis

313.Saņemot apmaksu par pakalpojumiem, pašvaldība samazina atzītās prasības un grāmato:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	2300	Īstermiņa prasības

314.Pārskata perioda beigās pašvaldība aprēķina un atzīst ieņēmumus, kas attiecas uz pārskata periodu, bet par kuriem rēķins vēl nav sagatavots, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2364	Uzkrātie ieņēmumi par maksas pakalpojumiem
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

315.Nākamajā pārskata periodā, izrakstot rēķinu par pakalpojumiem, kas sniegti iepriekšējā pārskata periodā, pašvaldība atzīst prasības un samazina uzkrātos ieņēmumus, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	2300	Īstermiņa prasības
Kr.	2364	Uzkrātie ieņēmumi par maksas pakalpojumiem
	5723	Pievienotās vērtības nodoklis

316. Ja pašvaldībai rodas šaubas par iepriekš atzīto ieņēmumu iekasēšanu, pašvaldība to summu, kuru nav iespējams iekasēt vai kuras atgūšana vairs nav ticama, atzīst par izdevumiem.

317. Ja pašvaldība anulē pārskata gadā izrakstīto rēķinu, tā izraksta kredītrēķinu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi
	5723	Pievienotās vērtības nodoklis
Kr.	2300	Īstermiņa prasības

318. Ja pašvaldība anulē iepriekšējā pārskata gadā izrakstīto rēķinu, tā izraksta kredītrēķinu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
	5723	Pievienotās vērtības nodoklis
Kr.	2300	Īstermiņa prasības

12.2. Ieņēmumi no aktīva atsavināšanas

319. Ieņēmumus no aktīva atsavināšanas atzīst, ievērojot šādus nosacījumus:

- pašvaldība ir nodevusi pircējam nozīmīgus ar aktīva īpašuma tiesībām saistītus riskus un atlīdzības;
- pašvaldība nesaglabā turpmākās pārvaldīšanas tiesības tādā apjomā, ko parasti dod īpašuma tiesības, un kontroli pār pārdotajiem aktīviem;
- ieņēmumu summu var ticami novērtēt;
- ir ticams, ka budžeta iestāde saņems atlīdzību par atsavināto aktīvu.

320. Ieņēmumus no aktīvu atsavināšanas sākotnēji atzīst atlīdzības patiesajā vērtībā. Starpību starp līguma kopējo vērtību un pašreizējo vērtību, kas rodas, atliekot samaksas saņemšanu par aktīvu ilgāk par 12 mēnešiem saskaņā ar līguma nosacījumiem, atzīst kā procentu ieņēmumus, piemērojot līgumā noteikto procenta likmi.

12.3. Ieņēmumi no līgumsodiem

321. Pašvaldība atzīst ieņēmumus no līgumsodiem naudas līdzekļu saņemšanas dienā.

322. Pašvaldība līgumsodus uzskaita zembilancē no dienas, kad tai rodas likumīgas tiesības iekasēt attiecīgo līgumsodu, bet bilancē – no dienas, kad līgumsods saņemts, veicot šādu grāmatojumu:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

323. Pašvaldība līgumsodu uzskaita zembilancē, sākot ar līgumsoda aprēķina vai piemērošanas dienu, pamatojoties uz līgumsoda aprēķinu vai citu attaisnojuma dokumentu, veicot šādu grāmatojumu:

Db.	9130	Aprēķinātie līgumsodi, naudas sodi, soda naudas un kavējuma naudas
Kr.	9999	Zembilance

324. Gadījumos, kad uzliktā soda maksājuma saņemšana ir droši ticama, balstoties uz saņemto rakstisko apliecinājumu no soda maksātāja, pašvaldība atzīst prasību par saņemamo soda naudu un ieņēmumus un veic šādu grāmatojumu:

Db.	2300	Īstermiņa prasības
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

325. Saņemot soda maksājumu, tā saņemšanas dienā pašvaldība atzīst naudas līdzekļu palielinājumu un samazina iepriekš atzītās prasības par uzlikto sodu, un veic šādu grāmatojumu:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	2300	Īstermiņa prasības

12.4. Ziedojumi un dāvinājumi

326. Naudas līdzekļu veidā saņemtu ziedojumu vai dāvinājumu bez nosacījuma par to izlietošanu konkrētiem mērķiem un atmaksas nosacījuma saņemšanas dienā saskaņā ar kredītiestādes konta izrakstu atzīst ieņēmumos un veic grāmatojumu:

Db.	2600	Naudas līdzekļi
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

327. Ziedojumus vai dāvinājumus natūrā – ilgtermiņa ieguldījumus vai krājumus, kas saņemti bez nosacījuma par to izlietošanu konkrētiem mērķiem, sākotnēji novērtē izpilddirektora apstiprināta komisija. Pašvaldība atzīst aktīvu un ieņēmumus atbilstoši komisijas novērtēšanas aktā apstiprinātai ziedojuma vai dāvinājuma vērtībai un veic sekojošu grāmatojumu:

Db.	1000	Ilgtermiņa ieguldījumi
	2100	Krājumi
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

13. Izdevumi

328. Pašvaldība izdevumus atzīst un uzskaita pēc uzkrāšanas principa, izdevumus atzīstot periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas līdzekļu samaksas.

329. Pašvaldība izdevumus uzskaita atbilstoši to ekonomiskajām kategorijām saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto budžetu izdevumu klasifikāciju.

13.1. Pamatdarbības izdevumu uzskaitē

330. Attaisnojuma dokumenta (par saņemtajiem pakalpojumiem vai cita veida darījumiem) saņemšanas dienā pašvaldība izvērtē, vai izdevumi attiecināmi uz pārskata periodu un par attiecīgajiem izdevumiem nav atzītas uzkrātās saistības. Pašvaldība atzīst izdevumus par pārskata periodu un saistības, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5311	Saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem

331. Pārskata datumā pašvaldība atzīst uzkrātās saistības attiecībā uz tādiem pašvaldības izdevumiem, kas saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem vai citiem attaisnojuma dokumentiem

attiecas uz pārskata periodu, bet attiecībā uz kuriem līdz pārskata perioda beigām nav saņemts norēķinu attaisnojuma dokuments. Pašvaldība atzīst uzkrātās saistības, veicot sekojošus grāmatojumus:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5420	Īstermiņa uzkrātās saistības

332.Gadījumā, ja par izdevumiem iepriekš ir atzītas uzkrātās saistības, saņemot norēķinu attaisnojuma dokumentu, dzēš uzkrātās saistības un atzīst saistības pret attiecīgo darījuma partneri, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	5420	Īstermiņa uzkrātās saistības
	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5311	Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem

333.Pašvaldība, aprēķina un atzīst pamatlīdzekļu un ieguldījuma īpašumu nolietojumu vai nemateriālo ieguldījumu amortizāciju un pārskata perioda pamatdarbības izdevumus, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	1190	Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un vērtības samazinājums
	1290	Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums
	1590	Ieguldījumu īpašuma nolietojums un vērtības samazinājums

334.Aprēķinot darba samaksu pašvaldības darbiniekiem pārskata periodā, pašvaldība atzīst saistības un izdevumus, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5610	Norēķini par darba samaksau
	5721	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
	5722	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

335.Kad pašvaldība izsniedz krājumus lietošanā, pašvaldība izslēdz krājumu vērtību un atzīst izdevumus, veicot sekojošu grāmatojumu (inventāra uzskaiti nodrošina daudzuma vienībās arī pēc atzīšanas izdevumos līdz tā izslēgšanai no uzskaites):

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	2160	Inventārs

336.Ja pārskata periodā pašvaldībai ir radušies izdevumi, kas saistīti ar pašvaldības administratīvajiem un tēla veidošanas pasākumu nodrošināšanas izdevumiem (piemēram, priekšmetu, kas satur pašvaldības logo vai citu attiecināmu simboliku vai informāciju, izgatavošana un iegāde), tad pamatojoties uz norakstīšanas aktu, tā atzīst izdevumus un saistību palielinājumu, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5311	Saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem

337.Līgumsodu un naudas sodu uzskaita kā izdevumus dienā, kad darījuma otrai pusei radušās likumīgas tiesības iekasēt līgumsodu vai naudas sodu. Pašvaldība atzīst pamatdarbības izdevumus un saistības, grāmatojot:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5311	Saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem

338. Aizņēmumu un citu finanšu instrumentu izmaksas (komisijas izmaksas, juridiskās izmaksas) uzskaita izdevumos dienā, kad saņemts pakalpojums saskaņā ar līguma nosacījumiem:

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi
Kr.	5215	Saistības par procentu un citiem maksājumiem par aizņēmumiem

13.2. Pārējo izdevumu uzskaitē

339. Subsīdijas un dotācijas komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem izdevumos atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu:

- atzīst nākamo periodu izdevumos, subsīdijas un dotācijas izmaksājot avansā, vai
- pamatdarbības izdevumos atbilstoši pašvaldībā apstiprinātajiem komersanta, biedrības vai nodibinājuma iesniegtajiem attaisnojuma dokumentiem un apstiprināto kārtību.

Db.	2400	Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem

Kr. 2620 Norēķinu konti Valsts kasē, kredītiestādē vai citās institūcijās
Grāmatojums, atzīstot nākamo periodu izdevumus, subsīdijas un dotācijas izmaksājot avansā.

Db.	7000	Pamatdarbības izdevumi

Kr.	2400	Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem

Grāmatojums, atzīstot pamatdarbības izdevumus, atbilstoši pašvaldībā apstiprinātajiem komersanta, biedrības vai nodibinājuma iesniegtajiem attaisnojuma dokumentiem.

340. Pašvaldība procentu izdevumus atzīst kā finanšu izdevumus periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no tā, vai nauda ir samaksāta, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	8220	Procentu izdevumi

Kr.	5215	Saistības par procentu un citiem maksājumiem par aizņēmumiem
	5216	Uzkrātās saistības par procentu un citiem maksājumiem par aizņēmumiem
	5315	Īstermiņa saistības par finanšu nomu
	5317	Saistības par procentu un citiem maksājumiem

341. Ja pašvaldība inventarizācijas rezultātā konstatē nefinanšu aktīva iztrūkumu, tad, attiecīgo nefinanšu aktīvu izslēdz no uzskaites, veicot sekojošu grāmatojumu:

Db.	8611	Izdevumi no nefinanšu aktīvu norakstīšanas un likvidēšanas

Kr.	2100	Krājumi

342. Pašvaldība pēc prasību novērtēšanas, pamatojoties uz veiktajiem aprēķiniem, atzīst vērtības samazinājumu nedrošām prasībām un veiktajiem avansu maksājumiem, veic sekojošu grāmatojumu:

Db.	8651	Izdevumi no vērtības samazinājuma avansa maksājumiem par nefinanšu aktīviem
	8655	Izdevumi no vērtības samazinājuma prasībām un avansiem par pakalpojumiem

Kr.	2318	Vērtības samazinājums prasībām pret pircējiem un pasūtītājiem
	1187	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par nemateriālajiem ieguldījumiem
	1287	Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem

343. Ja prasību, kuras piedziņa nav iespējama saskaņā ar tiesību normām un kurai iepriekš nav bijis atzīts vērtības samazinājums, pašvaldība izslēdz no uzskaites, veic sekojošu grāmatojumu:

Db.	8630	Izdevumi no prasību norakstīšanas un naudas līdzekļu vai to ekvivalentu iztrūkuma
Kr.	2311	Prasības pret pircējiem un pasūtītājiem

14. Transferti

344. Pašvaldība atzīst aktīvus un ieņēmumus no transfertiem, ja tie atbilst aktīva un ieņēmumu atzīšanas kritērijiem:

- ir ticams, ka pašvaldība saņems ar darījumu saistītos saimnieciskos labumus;
- ieņēmumu summu var ticami novērtēt.

345. Avansā saņemtie transferti – gadījumos, kad pašvaldība (transferta pārskaitītājs) saskaņā ar normatīvajiem aktiem budžeta un finanšu jomā vai attaisnojuma dokumentu par avansa pieprasījumu veic citai pašvaldībai (transferta saņēmējs) transferta pārskaitījumu avansā, pašvaldība atzīst avansā saņemtos transfertus.

346. Pašvaldība pārveduma saņemšanas dienā palielina naudas līdzekļus norēķinu kontā un atzīst saistības par avansā saņemto transfertu, veicot šādu grāmatojumu:

Db.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē vai kredītiestādēs vai citās institūcijās
Kr.	5930	Avansā saņemtie transferti

347. Pārskata perioda laikā atbilstoši saņemtajiem attaisnojuma dokumentiem par attaisnotajiem (atzītajiem) izdevumiem, kā arī ja apstiprinājums saņemts līdz nākamā pārskata gada 31. janvārim, samazina avansā atzīto transfertu un atzīst pārskata perioda ieņēmumus, veicot šādu grāmatojumu:

Db.	5930	Avansā saņemtie transferti
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

348. Ja transferta izlietojumu apstiprina pēc nākamā pārskata gada 31. janvāra, pašvaldība atzīst transferta ieņēmumus kā pārējos iepriekšējo gadu ieņēmumus tajā pārskata gadā, kurā apstiprināts transferta izlietojums:

Db.	5930	Avansā saņemtie transferti
Kr.	8753	Transferta ieņēmumi, kas attiecas uz iepriekšējiem pārskata gadiem

349. Ja pašvaldība, kura veikusi transferta pārskaitījumu, pieprasa atmaksāt avansā saņemto transfertu, pašvaldība atmaksas veikšanas dienā samazina avansā atzīto transfertu un naudas līdzekļus norēķinu kontā, veicot šādu grāmatojumu:

Db.	5930	Avansā saņemtie transferti
Kr.	2600	Naudas līdzekļi

350. Gadījumos, kad pašvaldība (transferta saņēmējs) saskaņā ar normatīvajiem aktiem budžeta un finanšu jomā iesniedz citai budžeta iestādei (transferta pārskaitītājs) attaisnojuma dokumentu, kas apliecina izdevumu rašanos, un saņem no tās apstiprinājumu, pašvaldība (transferta

saņēmējs) atzīst pārskata perioda pamatdarbības ieņēmumus un prasības pret budžeta iestādi (transferta pārskaitītāju):

Db.	2321	Prasības ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem)
	2399	Pārējās prasības
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

Pašvaldība apstiprinājuma saņemšanas dienā atzīst ieņēmumus un prasības

351.Pašvaldība atzīst pamatdarbības transferta ieņēmumus pārskata gadā, kurā veikts apstiprinātais transferta izlietojums, ja izlietojums apstiprināts pārskata gadā vai līdz nākamā pārskata gada 31.janvārim (ieskaitot).

352.Ja pašvaldība saņems transfertu pēc izmaksu veikšanas (pēcapmaksa) un attiecīgos izdevumus apstiprina nākamajā pārskata gadā līdz 31. janvārim (ieskaitot), piemēram, 25.janvārī, un transferta pārskaitījums pārskata gadā nav saņemts, pašvaldība pārskata gada beigās atzīst uzkrātos ieņēmumus un transferta ieņēmumus:

Db.	2360	Uzkrātie ieņēmumi
Kr.	6000	Pamatdarbības ieņēmumi

353.Transferta apstiprinājuma dienā pašvaldība samazina iepriekš atzītos uzkrātos ieņēmumus un atzīst prasības:

Db.	2321	Prasības ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem)
	2399	Pārējās prasības
Kr.	2360	Uzkrātie ieņēmumi

354.Naudas līdzekļu pārskaitījuma dienā pašvaldība attiecīgi samazina atzītās prasības:

Db.	2620	Norēķinu konti Valsts kasē vai kredītiestādēs vai citās institūcijās
Kr.	2321	Prasības ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem)
	2399	Pārējās prasības

355.Ja transferta izlietojumu apstiprina pēc nākamā pārskata gada 31.janvāra, pašvaldība atzīst transferta ieņēmumus kā pārējos iepriekšējo gadu ieņēmumus tajā pārskata gadā, kurā apstiprināts transferta izlietojums:

Db.	2321	Prasības ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem)
	2399	Pārējās prasības
Kr.	8753	Transferta ieņēmumi, kas attiecas uz iepriekšējiem pārskata gadiem

15. Aktīvu saņemšana vispārējās valdības sektora struktūru ietvaros

356.Bez atlīdzības saņemto aktīvu sākotnēji atzīst vērtībā, kādā tas uzskaitīts budžeta iestādē, kas šo aktīvu nodeva.

357.Ja pašvaldība bez atlīdzības no citas budžeta iestādes saņem ilgtermiņa ieguldījumu, tā:

- atzīst tā sākotnējo vērtību, nolietojumu (amortizāciju), izņemot vērtības samazinājumu, un ieņēmumus no saņemtām vērtībām bez atlīdzības ilgtermiņa ieguldījuma atlikušajā vērtībā atbilstoši darījuma būtībai;

- atzīst izdevumus no saņemtām vērtībām bez atlīdzības un nākamo periodu ieņēmumus, ja iepriekšējā budžeta iestādē ilgtermiņa ieguldījuma vērtība sākotnēji uzskaitīta nākamo periodu ieņēmumos;
- turpina aprēķināt nolietojumu (amortizāciju) ilgtermiņa ieguldījuma atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši saņemtai informācijai no iepriekšējās budžeta iestādes par ilgtermiņa ieguldījumu;
- ilgtermiņa ieguldījuma vērtības uzskaita tajā uzskaites kategorijā (kontā), kuru norādījusi iepriekšējā budžeta iestāde. Ja nepieciešams, minētās vērtības pārklasificē atbilstoši pašvaldības grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajām prasībām.

Db.	1200	Pamatlīdzekļi
Kr.	1290	Pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums
	8410	Ieņēmumi no saņemtām un nodotām vērtībām bez atlīdzības

358. Ja pašvaldība no citas budžeta iestādes saņem krājumus bez atlīdzības, tā grāmatvedības uzskaitē atzīst:

- krājumu vērtību un ieņēmumus no saņemtām vērtībām bez atlīdzības atbilstoši saņemtai informācijai par krājumiem un darījuma būtībai;
- krājumu vērtību un nākamo periodu ieņēmumus, ja iepriekšējā budžeta iestādē krājumu vērtība sākotnēji uzskaitīta nākamo periodu ieņēmumos;
- krājumu vērtību tajā uzskaites kategorijā (kontā), kuru norādījusi iepriekšējā budžeta iestāde, izņemot militāro inventāru. Ja nepieciešams, minētās vērtības pārklasificē atbilstoši pašvaldības grāmatvedības uzskaites kārtībai.

Db.	2100	Krājumi
Kr.	8410	Ieņēmumi no saņemtām un nodotām vērtībām bez atlīdzības

16. Zebilances uzskaitē

359. Zebilancē reģistrē iestādes iespējamus aktīvus, kuri radušies pagātnes notikumu rezultātā un kuru pastāvēšana apstiprināsies tikai atkarībā no viena vai vairāku tādu nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kuru budžeta iestāde pilnībā nevar kontrolēt.

360. Zebilancē reģistrē iespējamās saistības, kas radušās pagātnes notikumu rezultātā, bet iestāšanās vai neiestāšanās atkarīga no viena vai vairāku nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus pilnībā nevar kontrolēt. Zebilancē norāda arī pašreizējās saistības, kuru dzēšanai nav nepieciešams resursu patēriņš, un pašreizējas saistības, kurām nav pietiekams pamatojums saistību vērtības noteikšanai.

361. Zebilances aktīvi:

- nomātie aktīvi;
- prasības par dividendēm un saņemtie maksājumi par kapitāla daļu izmantošanu;
- saņemamās soda naudas un kavējuma naudas;
- prasības par prettiesiskā ceļā atsavinātiem aktīviem;
- citi zebilances aktīvi.

362. Zebilances pasīvi:

- nākotnes maksājumi par noslēgtajiem līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētajiem projektiem;

- nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētiem projektiem;
- nākotnes saistības;
- saņemtie, bet neapmaksātie avansa attaisnojuma dokumenti;
- nākotnes nomas maksājumi;
- citas zembilances saistības.

17. Finanšu pārskatu sagatavošanas un konsolidācijas principi

363. Finanšu pārskatus sagatavo:

- saskaņā ar uzkrāšanas un naudas plūsmas principu;
- kā vienas vienības konsolidēto pārskatu, izslēdzot savstarpējos darījumus un atlikumus starp konsolidācijā iesaistītajām vienībām.

364. Ja pārskata periodā notiek iestāžu reorganizācija, padotības maiņa vai publisko aģentūru izveide vai likvidācija, neveic izmaiņas finanšu pārskata atlikumos gada sākumā, bet norāda atlikumus kā kārtējā perioda darījumu.

365. Iestādi reorganizējot, mainot tās padotību vai izbeidzot tās darbību, sagatavo slēguma finanšu pārskatu un iesniedz to normatīvajos aktos noteiktajā iestādē:

- iestādi reorganizējot vai mainot tās padotību, slēguma finanšu pārskatā norāda informāciju par atlikumiem pārskata perioda beigās datumā, kurā notiek reorganizācija vai padotības maiņa;
- iestādi likvidējot, slēguma finanšu pārskatā norāda informāciju par atlikumiem pārskata perioda beigās datumā, kurā iestādi likvidē (nodošanas atlikumi), un informāciju par slēguma rezultātu (slēguma atlikumi, kas vienādi ar nulli).

366. Iepriekšējo periodu neprecizitātes uzskaitē un grāmatvedības uzskaites pamatprincipu izmaiņu ietekmi norāda kā pārskata perioda darījumus.

367. Finanšu pārskatus sagatavo, pamatojoties uz grāmatvedības uzskaites datiem, kurus klasificē atbilstoši normatīvajiem aktiem budžeta grāmatvedības jomā.

368. Patiesam priekšstatam par finanšu pārskatiem:

- konsekventi lieto grāmatvedības uzskaites pamatprincipus;
- norāda nozīmīgu, ticamu, salīdzināmu un saprotamu informāciju;
- sniedz papildus skaidrojumus, lai lietotāji izprastu, kā konkrēti darījumi vai notikumi ietekmē iestādes finansiālo stāvokli vai darbības finansiālos rezultātus.

369. Iestāde maina izstrādātos grāmatvedības uzskaites pamatprincipus, ja to nosaka ārējie normatīvie akti vai grāmatvedības uzskaites pamatprincipu maiņa ļauj sagatavot finanšu pārskatu, kas sniedz ticamu un atbilstošu informāciju par to, kā darījumi un fakti ietekmē iestādes finansiālo stāvokli, darbības rezultātus un naudas plūsmu.

370. Ja grāmatvedības uzskaites pamatprincipus maina saskaņā ar normatīvajiem aktiem, iestāde norāda grāmatvedības uzskaites pamatprincipu maiņas būtību un veidu, kā arī piemērošanas sākuma datumu.

371. Finanšu pārskatos sniegtās informācijas noderīgumu lietotājiem nosaka kvalitātes pazīmes – patiesums, salīdzināmība, nozīmīgums, saprotamība, pilnīgums. Informācija ir nozīmīga lietotājiem, ja tā ir saņemta laikus un to var izmantot, izvērtējot pagātnes, tagadnes vai nākotnes

notikumus, apstiprinot iepriekšējos novērtējumus vai labojot tos. Informācija ir būtiska lietotājiem, ja tās nenorādīšana vai neprecīza norādīšana var ietekmēt finanšu pārskatu lietotāju lēmumus, kuri pieņemti, pamatojoties uz šo informāciju.

372. Izvērtējot darbības turpināšanas principa piemērotību, ņem vērā visu pieejamo informāciju par turpmākajiem iestādes plāniem, kas aptver vismaz 12 mēnešus pēc bilances datuma.

373. Finanšu pārskatu veidlapās atbilstoši noteiktajām prasībām atsevišķi norāda posteņus, kas ir būtiski pēc rakstura, satura un apmēra.

374. Aktīvus un saistības nevar savstarpēji izslēgt (dzēst).

375. Posteņu uzskaitījums un klasifikācija visos pārskata periodos ir vienāda, izņemot gadījumu, ja posteņu uzskaitījums un klasifikācijas maiņa ir paredzēta normatīvajos aktos budžeta grāmatvedības jomā.

376. Darījumu un posteņu novērtēšanā piemēro 10% būtiskuma līmeni no posteņa izmaiņām salīdzinot ar iepriekšējo finanšu pārskatu.

377. Iepriekšējā perioda salīdzināmo informāciju sniedz par visiem finanšu pārskatos iekļautajiem posteņiem. Salīdzināmo informāciju nenorāda, ja gada pārskatu iesniedz pirmo reizi.

378. Mainot posteņu uzskaitījumu vai klasifikāciju finanšu pārskatos, salīdzināmos (iepriekšējā pārskata perioda) posteņus pārklasificē (ja tas ir iespējams), lai nodrošinātu iespēju tos salīdzināt ar attiecīgo pārskata periodu. Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu aprakstā norāda pārklasifikācijas raksturu, apmēru un iemeslu.

379. Ja salīdzināmo posteni nav iespējams pārklasificēt, iestāde norāda pamatotu iemeslu, kāpēc tas nav pārklasificēts, un izmaiņu raksturu, ja posteni pārklasificētu.

380. Finanšu pārskats ir nepārprotami identificējams, un tajā esošā informācija neatšķiras no tādas pašas informācijas citos pārskatos. Minēto informāciju norāda skaidri un, ja nepieciešams, atkārti, lai nodrošinātu tās pareizu izpratni.

381. Finanšu pārskatu sagatavošanā piemēro 10% būtiskuma līmeni.

382. Gada pārskatu izstrādā atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai. Vadības ziņojumu sagatavo pašvaldības priekšsēdētājs. Vadības ziņojumā norāda:

- iestādes struktūrvienības, konsolidācijā iesaistītās iestādes un padotībā esošās iestādes;
- galvenos notikumus, kas ietekmējuši iestādes darbību pārskata gadā;
- būtiskās pārmaiņas iestādes darbībā un to ietekmi uz finanšu rezultātiem;
- paredzamos notikumus, kas varētu būtiski ietekmēt iestādes darbību nākotnē;
- informāciju par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem, ar kuriem iestāde saskaras;
- pētniecības darbus;
- finanšu instrumentus un finanšu riska vadības mērķus un politiku, ja tas ir būtiski, lai novērtētu iestādes aktīvus, saistības un finansiālo stāvokli, pieņemto riska vadības politiku attiecībā uz katru nozīmīgu prognozēto nākotnes darījumu veidu, kuram piemēro riska ierobežošanas uzskaiti.

383. Pašvaldības gada pārskatu veido pašvaldības konsolidētais gada pārskats.

384. Pašvaldības konsolidēto gada pārskatu sagatavo, konsolidējot iestāžu gada pārskatus.

385. Konsolidācijā iekļauto iestāžu gada pārskatus sagatavo uz vienu un to pašu pārskata datumu.

386.Sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, posteņu novērtēšanā lieto vienas un tās pašas grāmatvedības metodes un vienus un tos pašus novērtēšanas noteikumus.

387.Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavo kā:

- iestāžu gada pārskatu kopsavilkumu (vienādu posteņu summēšana);
- konsolidācijas posteņu izklāstu (norāda (+/-) posteni un summu, kuru konsolidē);
- kopsavilkuma un konsolidācijas posteņu izklāsta datu summu.

388.Konsolidācijā iesaistīto iestāžu gada pārskatus apvieno.

389.Konsolidācija aptver visus finanšu pārskata posteņus.

390.Sagatavojot konsolidēto budžeta izpildes pārskatu, par pamatu ņem katras iestādes iesniegto budžeta izpildes pārskatu. Budžeta izpildes pārskatu konsolidē pa budžeta veidiem, apvienojot attiecīgos ieņēmumu un izdevumu posteņus.

391.Iestādes iesniedz gada pārskatu, pamatojoties uz rīkojumu pašvaldības finanšu nodaļai, kura veic konsolidāciju.

IV. Noslēguma jautājumi

392.Noteikumi stājas spēkā 2019.gada 1.janvārī.

393.Ar šo noteikumu spēkā stāšanos, spēku zaudē Priekules novada pašvaldības domes 2015. gada 29.oktobra sēdē apstiprinātie noteikumi "Par Priekules novada pašvaldības grāmatvedības uzskaites kārtību" (protokols Nr.15, 2.§).

Pašvaldības domes priekšsēdētāja

V.Jablonska